identiteedijuhis 1.0

vormsi

Viimati uuendatud:
09.11.2022

AKU x Brand Manual

Sisukord

3 Sissejuhatus
6 Vormsi olemus
9 Põhisõnumid ja iseloom
12 Identiteedi põhielemendid:
15 Vormsi logo süsteem
18 Vormsi Vallavalitsuse logo ja vapp
19 Vormsi Kraam logo
20 Värvid
23 Tüpograafia
27 Mustrid
30 Fotokeel
32 Paigutuspõhimõtted
38 Rakendused

Vormsi visuaalne identiteet

Ühtsed ja kvaliteetsed kujunduslahendused muudavad suhtluse efektiivsemaks ning usaldusväärsemaks.

Vormsi visuaalne identiteet on mõeldud kasutamiseks kogu saarega seotud suhtluses, sellesse on integreeritud ka valla ametlik sümboolika. Süsteem sobib eri teemade ja sihtgruppidega:

- elanik (praegune + potentsiaalne)
- tooted
- ettevõtlus
- turism

vormsi olemus

Märksõnad

Vormsi on nagu hästi hoitud saladus, see ei ole kõigile.

Vormsi on nagu hästi hoitud saladus – kõik on midagi kuulnud, mõned on kunagi käinud, üksikutel on tugev isiklik suhe. See salapära tuleneb suuresti Vormsi traagilisest ajaloost, mil saarel sajandeid elanud rootslased 1944. aastal päevapealt Rootsi pagendati.

Loodus tühja kohta ei salli ning nii ka Vormsi – saarele on viimase 80 aasta jooksul tekkinud uus ja oma kogukond, kus muistsete Rootsi juurtega on sõbralikult segunenud mitmeid põlvkondi uusi tulijaid ja suvitajaid, kellest igaüks toonud ja loonud killukese „oma“ Vormsit.

Vormsilasi ühendab „miski“, mida on raske sõnadesse panna.

See „oma“ või see „miski“, nagu kohalikud ütlevad, on igaühel natuke erinev. Samas ühendab see „miski“ vormsilased tugevaks tervikuks, mille eesmärk on hoida oma erilist vormsirootsi pärandist läbiimbunud saart.

Pärandi hoidmine ja avatus uuele muudab Vormsi elu paremaks.

Oskus oma ajaloost õppida, ent mitte sinna kinni jääda, on see, mis aitab Vormsil ka väikese kogukonnana elu edasi arendada. Sõltumata sellest, kas keegi veedab saarel 365, 100 või 30 päeva aastas, tahab ta näha saart mõnusa kodupaigana, tunda end osana kogukonnast, nautida privaatsust, metsikut loodust, teha kaugtööd või taaselustada saarele omaseid traditsioonilisi ameteid.

Vormsilastel on võime ja tahe igas olukorras ise hakkama saada.

Võime ja tahe igas olukorras ise hakkama saada, vajadusel abivajajale õlg alla panna – see on vormsilastele ajaloost kaasa tulnud. See on kasulik omadus ja oskus, millega ehitada paremat tulevikku, mis hoiab saare eripära ning muudab Vormsi samas elatavaks ja nauditavaks – nii kohalikele kui ka külalistele, kellest paljud kannavad Vormsi „miski“ mandrile naastes endaga kaasa.

**Vormsi on kui üks suur pere,
igaüks veidi erinev ja eriline.**

Sloganid — Märgiline saar

Slogan e. hüüdlaused saare olemuse kirjeldamiseks nii sisse- kui ka väljapoole.

SELGITUS: Kalambuur, mis viitab nii peremärkidele, sümbolitele, väga rikkalikule ja traagilisele ajaloole, mis teeb saarest täna väga erilise ja märgilise koha nii elanikele kui ka külalistele. See on pigem avalikult levitamiseks ja jagamiseks, kommunikeerimiseks.

Lühiversioon:

Vormsi on märgiline saar – seda teavad kõik kohalikud ning see saab üsna kiirelt selgeks ka igale külalisele, kes saarel randub. Päikeseristid ja igapäevased peremärgid on juba sajandeid Vormsi igapäevaeluga kaasas käinud, tähistades olulisi esmeid, kohti ja sündmusi, mis kogukonnas toimuvad. Ent hulga märgilisem on elu ja elamine Vormsil – siin on see salapärane „miski“, milles igaüks leiab oma tähenduse, oma loo, oma märgilise põhjuse Vormsil olla ja siia tagasi tulla.

vormsi
märgiline
saar

Sloganid — iseolemise vabadus

Slogan e. hüüdlaused saare olemuse kirjeldamiseks nii sisse- kui ka väljapoole.

SELGITUS: Vormsi annab igaühele võimaluse ja vabaduse ise saare olemust avastada ja enda jaoks tõlgendada. On asju, mida ei saa sõnadesse panna. On asju, mida saab kogeda vaid saarel kohapeal olles. Samuti asju, mis teevad iga inimese Vormsi jaoks oluliseks – väikesaare olemust kujundavad sõnade kõrval eelkõige teod, mille taga seisavad päris inimesed oma kodudes, külades ja kogukondades.

- ajalugu ja tulevik
- iseolemine ja vabadus
- loodus ja keskkond

identiteedi põhimõtted ja iseloom

Põhimõtted

Autentne

Vormsi nägu on selgelt seotud saarega ning toetab selle lugu

Ajatu

lahendus on mõeldud ajas kestma, väldime trende ja trikitamist

Praktiline

tegu on töövahendiga, mida soovijad saavad lihtsalt kasutada

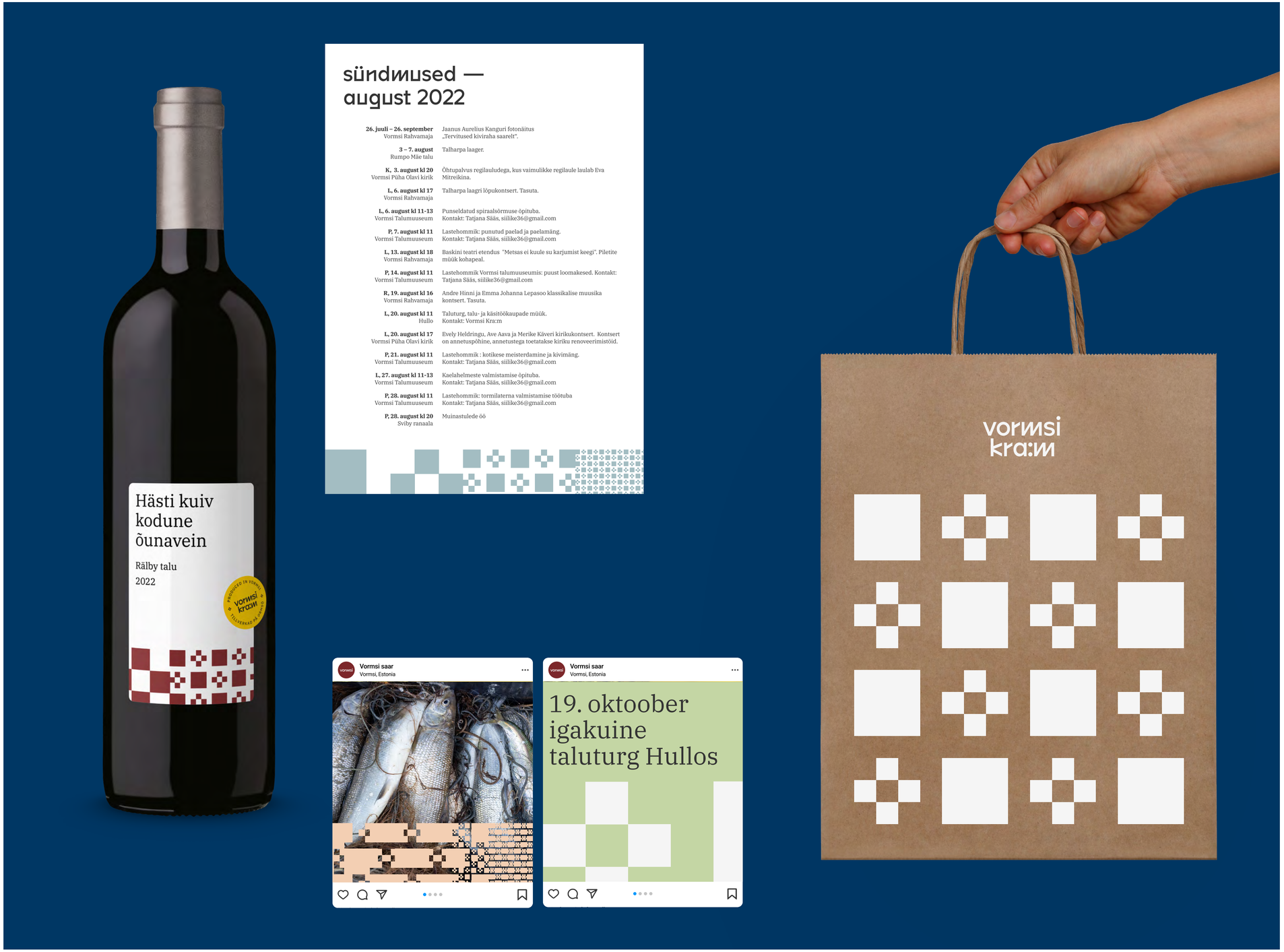

Iseloom

Traditsioonid kaasaegses kuues

lahendused lähtuvad pärandist, aga on vormikeelelt viidud tänasesse päeva

Skandinaavialik selgus

hoiame visuaalid puhtad ja klaarid, ei kuhja neid infoga üle

Isetehtud tunne

tulemus peaks olema usutav, mitte liiga poleeritud

identiteedi põhielemendid

Peremärgid

Vormsil olid levinud peremärgid, mille iga talu pereisa oma tööriistadele erilise märgiteraga sisse lõikas. Peremärk oli igaühel täiesti oma – ta aitas tähistada asju ja esemeid, ent omandas aegamööda suurema tähenduse, laienedes tervele perekonnale, majarahvale või kogukonnale. Neid mitmetähenduslikke märke leiab ohtralt ka Vormsi päikeseristidelt.

Nii tekkis ka peremärgile mitu nime ja tähendust – võrgumärk, omandimärk, majamärk, talumärk, õuemärk. Oma märk.

—

Vormsi kirjatüüp ja sellest tuletatud sõnamärgid kannavad endas edasi peremärkide baasvorme: sirgjoon, diagonaal, nurk.

Sarnaselt peremärkidele on sõnamärgid lihtsad ning lubavad ka nüüd igal talul, külal ning saarel tervikuna end äratuntavalt tähistada.

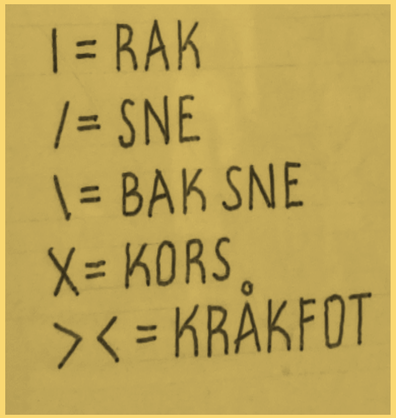

vormsi

Logosüsteem

Vormsi kirjatüüp seob erinevad logod äratuntavaks tervikuks ning võimaldab vajadusel ka uusi märke luua.

Enamikel rakendustel on kasutusel logo.

Vapp leiab rakendust vallavanema ja -valitsuse ametlikus ning pidulikus suhtluses.

Vormsi Kraami logo ja märgis tähistab saare tooteid ja teenuseid.

—

NB! Logodel ja vapil on kindel graafiline kuju ja kasutusreeglid. Pea meeles, et need on vaid osa kogu süsteemist.

vormsi

vormsi vald

vormsi kra:m

Vormsi logo

Vormsi logo on oma olemuselt tahuline ning praktiline sõnamärk, mis on loodud Vormsi kirjatüübi põhjal. See kannab endas vormsi-rootsi pärandit ja saare elu isetegemise rõõmu.

Kasutamine:

- kodulehed ja sotsiaalmeedia
- teated ja plakatid
- turundusmaterjalid ja kampaaniad
- korraldatud ja toetatud üritused
- meened

—

Vormsi identiteedi paigutuspõhimõtetega on võimalik lähemalt tutvuda alates lk 58.

Vormsi vapp

Vormsi vapp on sinine, alt ümara äärega kilp, millel on kujutatud kollane päikeserist.

Kasutamine:

- Vallavalitsuse väljaantavad tunnistused, aukirjad, diplomid ja auhinnad
- Vallavanema ja vallavalitsus liikmete ametipaberid
- Valla meened ja kingitused

—

NB! Ametlikel kandjatel on soovitatav järgida Vormsi valla vapi ametlike toone.

Vormsi valla sinine:
HEX: #0377AE
PMS: 641
CMYK: 100 40 0 10

Vormsi valla kollane:
HEX: #FFDD00
PMS: 108
CMYK: 0 10 100 0

vormsi
vald

Vormsi Kraam

Vormsi Kraam logo ja märgis tähistab ja koondab enda alla kõik tooted ja teenused, mis on tehtud Vormsi saarel või on tehtud Vormsi saarelt saadud toorainest.

Vormsi Kraam logo kasutamine:

- kõik Vormsi Kraami kodulehed ja sotsiaalmeedia kanalid
- Vormsi Kraami turundusmaterjalid ja kampaaniad
- Vormsi Kraami poolt korraldatud ja toetatud üritused
- Vormsi Kraami meened

Vormsi Kraami märgise kasutamine:

- Vormsi Kraami toodetel

Logo

Märgis

Kleebis

Vormsi värvid

Vormsi on mitmekesine saar ja seda väljendab ka värvivalik. Lisaks traditsioonilisele Rootsi punasele, kollasele ja sinisele, on need inspireeritud saare igast nurgast.

Rohelised toonid on tuletatud kadakast, merikapsast ja tamme-sanglepa puisniidust. Tumesinised toonid tulevad kadakamarjadest, Läänemerest ja haruldastest tundrailmelistest samblikest.

Kollastest toonides domineerivad kuulus Vormsi mesi ja lastekleidi Gularocken'i helekollane. Vormsi värvipaletile annavad särtsu Vormsi lillede (kanarbik, nõmm liivatee ja punane tolmpea) roosakad ja lillakad toonid.

—

NB! Spot-värvidega printimisel kasutame kaetud ja katmata paberi jaoks erinevaid Pantone värvikoode.

Rootsi punane HEX 7C272A PMS 1815 CMYK 1 97 86 50	Mesi HEX FDB71E PMS 1235 CMYK 0 31 98 0	Mustikas HEX 003764 PMS 2955 CMYK 100 60 10 53	Kadakas HEX 4E5B31 PMS 574 CMYK 56 22 98 74	Kadakamari HEX 1D2C34 PMS PMS 7547 CMYK 99 74 31 84	Punane tolmpea HEX 84339C PMS 2593 CMYK 66 92 0 0	Puukoor HEX 693F23 PMS 469 CMYK 24 79 100 73	Rästik HEX PMS CMYK
Säärised HEX D02931 PMS 1795 CMYK 0 96 93 2	Rootsi lipu kollane HEX FECB00 PMS 1225 CMYK 0 14 100 0	Rootsi lipu sinine HEX 005293 PMS 2945 CMYK 100 53 2 16	Puisniit HEX 789E4C PMS 576 CMYK 54 5 94 24	Läänemeri HEX 415563 PMS 7545 CMYK 58 32 18 54	Kanarbik HEX A65EAD PMS 2583 CMYK 47 72 0 0	Mägiveis HEX A45A2A PMS 470 CMYK 7 70 99 38	Lambavill HEX PMS CMYK
Põsepuna HEX FDA3B6 PMS 1765 CMYK 0 42 18 0	*Gularocken* HEX F9D872 PMS 1215 CMYK 2 15 66 0	Taevasinine HEX 61B5E5 PMS 2915 CMYK 60 9 0 0	Merikapsas HEX C4D6A4 PMS 580 CMYK 20 0 36 0	Samblik HEX A3BDC2 PMS 7542 CMYK 24 4 8 13	Nõmm liivatee HEX CBA3D8 PMS 2563 CMYK 22 39 0 0	Liiv HEX F3CFB3 PMS 475 CMYK 0 21 30 0	Lubivalge HEX F5F5F5 PMS CMYK 3 2 2 0

Vormsi põhivärvid

Vormsirootsi pärand ja identiteet säilib ka Vormsi värvides.

Lisaks traditsioonilisele Rootsi punasele, kollasele ja sinisele, on Vormsi põhivärvideks veel lubivalge, nastiku must, kadakaroheline, Sambliku sinakas hall, Mägiveise punakas pruun ja Nõmm liivatee lilla.

Põhivärvide kooskasutus

Vormsi põhivärvid võimaldavad paindlikkust ja mängulisust eri teemade ja meeleolude väljendamiseks.

Soovitatav on kasutada järgnevaid kombinatsiooone.

—

NB! Ühel formaadil võib kasutada kuni kolme värvi!

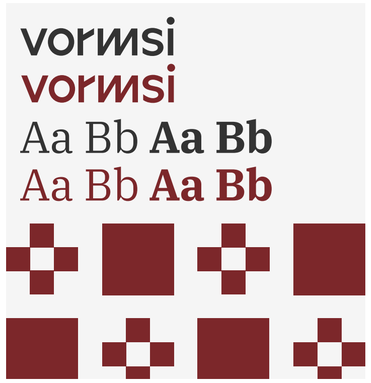

Lubivalge + Nastik +
Rootsipunane

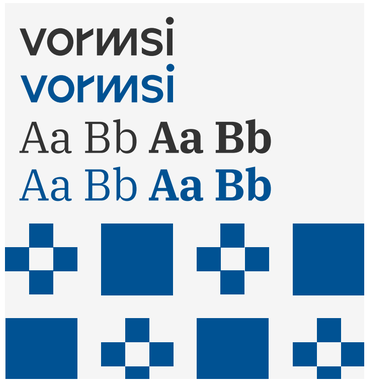

Lambavill + Nastik +
Rootsi lipu sinine

Rootsi lipu kollane + Nastik +
Rootsi lipu sinine

Lubivalge + Nastik +
Rootsipunane

Lubivalge + Nastik +
Rootsipunane

Lambavill + Nastik + Rootsipunane

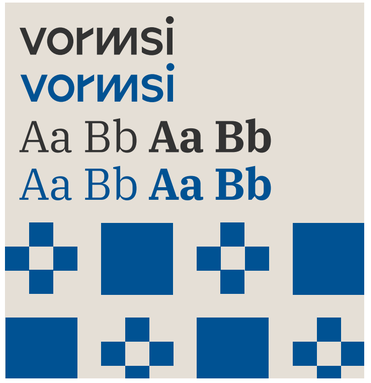

Lambavill + Nastik +
Rootsi lipu sinine

Rootsi lipu kollane + Nastik +
Rootsi lipu sinine

Samblik + Nastik +
Rootsi lipu sinine

Nõmm liivatee + Nastik +
Rootsi lipu sinine

Rootsipunane + Lubivalge +
Rootsi lipu kollane

Nastik + Lubivalge + Samblik

Mägiveis + Lubivalge + Liiv

Rootsi lipu sinine + Lubivalge +
Gularocken

Rootsi lipu sinine + Lubivalge +
Merikapsas

Tüpograafia

Vormsi ametlik kirjatüüp on loodud AKU ja Studio Feixeni koostöös. See on identiteedi kõige äratuntavam element, mis edastab saare sõnumeid nii trükis kui ekraanil.

Vormsi fonti kasutatakse ainult ametlikes sõnamärkides ja lühemates pealkirjades.

Jälgi, et kirjatüüpi ei rakendataks liiga palju, muidu kaotab see oma väe.

Kasutuses eelistame läbivat väikest algustähte *(case style)*, see on sõbralik ja egalitaarne.

—

Vormsi kirjatüübi tähtede algkuju lähtub saarel kasutuses olevatest peremärkidest, mille iga talu pereisa oma tööriistadele sisse lõikas. Isetehtud ja veidi tahumatu tunnetus on kandunud ka Vormsi kirjatüüpi.

Tähekujude aluseks on kaasaegne tõlgendus peremärkide baasvormidest – sirgjoon, diagonaal, nurk.

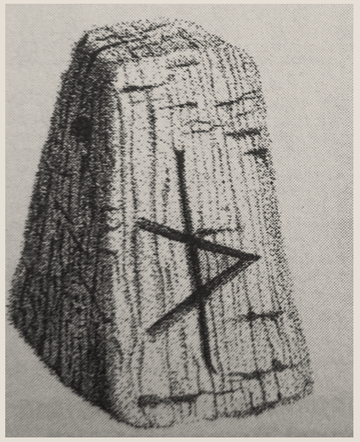

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj
Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Šš
Zz Žž Tt Uu Vv Ww Õõ Ää Öö
Üü Xx Yy 1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ? ! ‘
’ “ ” (%) [#] { @ } / & \ < - + ÷
× = > ® © Ẃ $ ¢ € £ ¥ : ; , . * %

studio feixen edgy
vormsi

Tüpograafia

Igapäevastes rakendustes kasutatakse nii pealkirjade kui sisutekstide jaoks vabavaralist kirjatüüpi IBM Plex Serif, mis viitab saare rootsiaegsele pärandile (šeriifkirjad Püha Olavi kirikus ja Vormsi kalmistul).

IBM Plex Serif on kaasaegne kirjatüüp, mis optimeeritud kasutamiseks ekraanil (sh väikestel suurustel). IBM Plex Serif on kasutatav eri keeltes ning sisaldab rikkalikult sümboleid ja Open Type omadusi. Lihtsuse ja selguse huvides on kasutusel ainult Regular ja Bold raskused ning vastavad kursiivid.

IBM Plex Serif Regular

IBM Plex Serif Regular Italic

IBM Plex Serif Bold

IBM Plex Serif Bold Italic

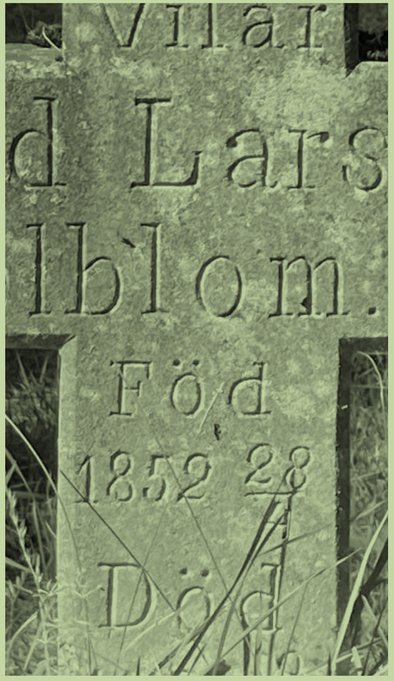

IBM Plex Serif Regular

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll
Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Šš Zz Žž Tt
Uu Vv Ww Õõ Ää Öö Üü Xx Yy á à ă ắ
ằ ẵ ẳ â ấ ầ ẫ ẩ ǎ å ǻ ä ã ą ā ả ạ ặ ậ æ ǽ
b c ć ĉ č ċ ç d ď đ ð e é è ĕ ê ế ề ễ ể ě ë
ẽ ė ę ē ẻ ẹ ệ ə f ƒ g ğ ĝ ġ ģ h Ĥ ħ i í ì ĭ î ǐ
ï ĩ į ī ỉ ị ij ı j ĵ ɟ k ķ l ĺ ľ ļ ł l· m n ń ň ñ ņ
ŋ o ó ò ŏ ô ố ồ ỗ ổ ǒ ö ő õ ø ǿ ō ỏ ơ ớ ờ
ỡ ở ợ ọ ộ œ p q ĸ r ŕ ř ŗ s ś ŝ š ş ș ſ ß t ť
ţ ț ŧ u ú ù ŭ û ǔ ů ü ǘ ǖ ǜ ű ũ ų ū ủ ư ứ ừ
ữ ử ự ụ v w ẃ ẁ ŵ ẅ x y ý ỳ ŷ ÿ ỹ ỷ ỵ z
ź ž ż þ ’n 1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ⅜ ⅛ ? ! ‘
’ “ ” (%) [#] { @ } № / & \ < - + ÷ × =
> ® © $ ¢ € £ ¥ : ; , . * % ❶ ❷ ← ↑ @

Kirjastiilide hierarhia ja tekstisuuruste omavaheline suhe

On oluline, et tekstiline info on kasutaja jaoks lihtsalt hoomatav ning eri kujunduslahendused ühtsed. Selleks on loodud süsteem, mis aitab tekstisuurusi määrata. Kasuta alati optimaalset arvu tekstisuurusi.

Teksti suurus pane paika vastavalt formaadile, tekstimahule ja alusjoonestikule. Sisus saad kasutada **bold**, *italic* või ***bold italic*** lõikeid.

Pealkiri 600%
Studio Feixen Edgy Vormsi

lühikesed pealkirjad

Pealkiri 600%
IBM Plex Regular / italic

Pikad pealkirjad mitmel real

Alampealkiri 200%
IBM Plex Serif Bold / Bold italic

28. mail peeti Haapsalu piiskopilinnuses Läänemaa tantsupidu, kus osalesid ka Vormsi tantsijad

Sisutekst sissejuhatus 100%
IBM Plex Serif Bold / Bold italic

Vormsi (varem ka Hiiurootsi saar, rootsi keeles Ormsö, saksa keeles Worms) on 93 km² suurune saar Läänemeres, Lääne maakonna territooriumil. See on suuruselt neljas saar Eestis. Vormsi saar moodustab põhilise osa Vormsi vallast.

Sisutekst 100%
IBM Plex Serif Regular / Italic

Valla halduskeskus on Hullo küla. 15. oktoobri 2011. aasta seisuga on Vormsi vallas registreeritud 415 elanikku. Statistikaameti andmetel oli 2011. aasta alguses vallas püsielanikke 241. 13. sajandist kuni 1944. aastani elasid saarel põhiliselt rannarootslased.

Vahepealkiri 100%
IBM Plex Serif Bold / Bold Italic

Vahepealkiri

Ormsö (estlandssvenskt uttal: årmse, estniska Vormsi, tyska Worms) är den fjärde största ön i Estland. Ön utgör en egen kommun, Ormsö kommun, och ligger i landskapet Läänemaa.

Före andra världskriget var Ormsö jämte Nuckö centrum för estlandssvenskarna. Ön, som är 93 km² stor, är cirka tio kilometer bred och fem kilometer lång. Den ligger utanför Hapsal, i vars närhet färjeläget Rus (estniska: Rohuküla) finns för transport mellan Ormsö och fastlandet.

Pildiallkirjad 70%
IBM Plex Serif Regular / Italic

Väike tekst: Vormsi's history dates back as far as the 13th century. During most of this time, the island was inhabited by Estonian Swedes ("rannarootslased" in Estonian or "coastal Swedes" in English)...

Muster

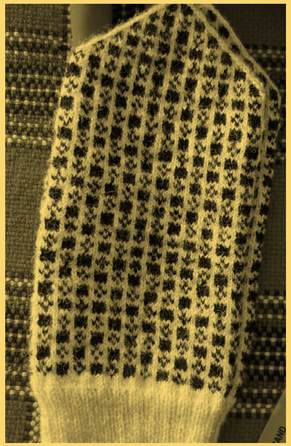

Lisaks sõnamärgile, värvile ja tüpograafiale loob saare visuaalses identiteedis erisust ka mustri kasutamine. Muster tuleneb Vormsi kindakirjast.

Mustrit on lihtne skaleerida ja selle suuruseid omavahel kombineerida.

Mustrit kasutatakse peamiselt:

- sotsiaalkampaaniates ja ühiskondlikes tegevustes
- Vormsi Kraami siltidel
- mängulise elemendina, mille abil luua abstraktseid illustratsioone või taustu.

Dünaamiline muster

Eristuvamate lahenduste jaoks võib kasutada Vormsi mustri dünaamilist versiooni.

Dünaamilist mustri saab luua, kui katta kaks mustriblokki üksteisega. Sellisel viisil saab tekitada sadu erinevaid mustrikombinatsioone.

Dünaamilist mustrit kasutatakse näiteks Vormsi valla ajalehe päises, kuid ka teistes rakendustes, kus vaja tekitada varieeruvust.

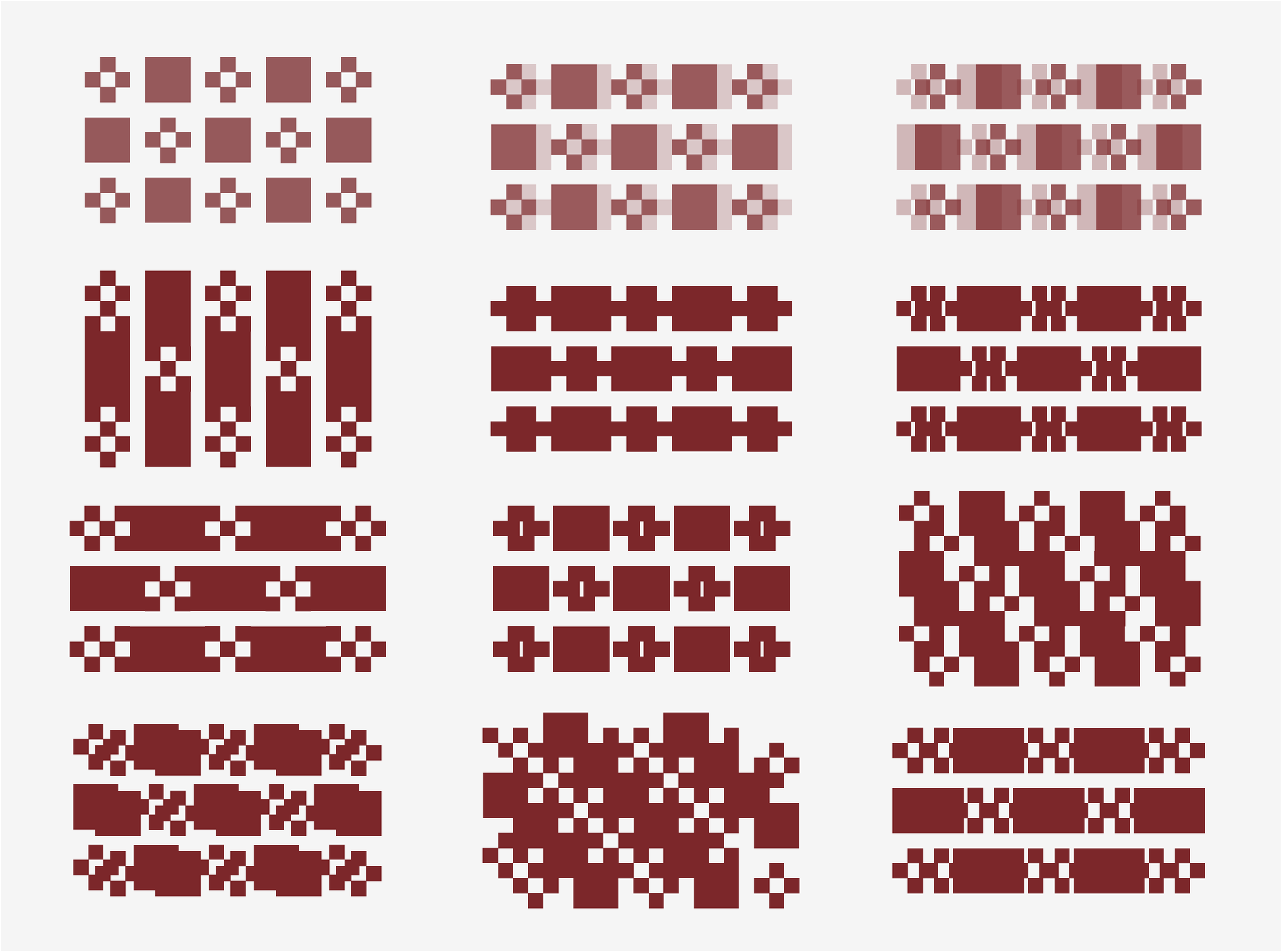

Fotokeel

Vormsit tutvustavad pildid ja videod peavad olema autentsed ning kõrge kvaliteediga. Läbi nende anname edasi oma põhiväärtusi – **salapära**, **puhtus**, **isetegemine** ja **vabadus**.

Fotokirstust leiad valiku kvaliteetseid fotosid, mida võib kasutada Vormsi tutvustamiseks.

Fotode kasutamisel on oluline silmas pidada järgmisi põhimõtteid:

Autentsus – kasuta alati Vormsil tehtud pilte. Pildistamisel proovi alati leida kohalikkust rõhutav unikaalne detail või vaatenurk;

Kvaliteet – jälgi, et pildid oleksid tehniliselt heal tasemel ja loomulikud ning mitme foto kasutamise puhul ühtlase värvigammaga;

Eesmärk – kas tegu on väikse- või suureformaadilise kujundusega, kui palju ja mis suuruses tuleb foto peale teksti lisada.

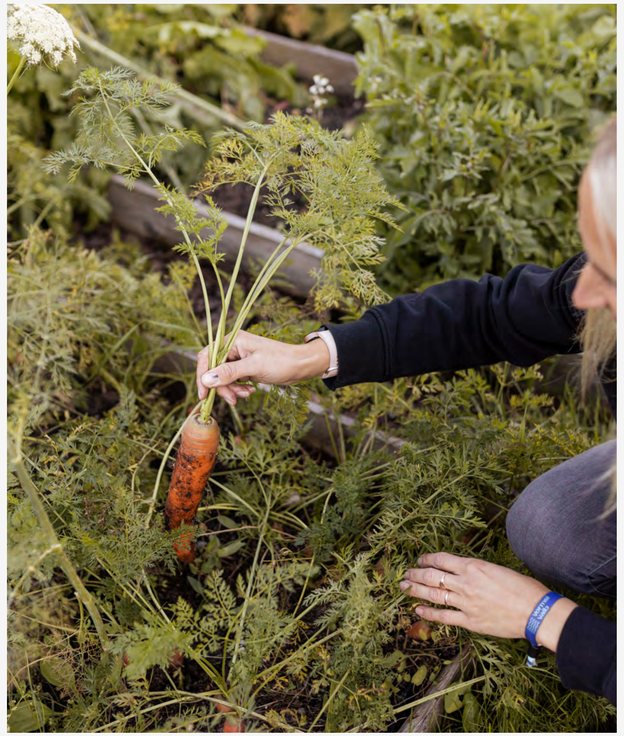

Fotokeel – teemad

Vormsi fotokeel jaguneb temaatiliselt kolmeks:

Vormsi inimesed

Vormsi eripära algab Vormsi enda inimestest. Autentsete ja enesekindlate Vormsi inimeste portreed esindavad saare väärtusi kõige enam.

Vormsi tegevused

Teine teemablokk käsitleb kohalike saarlaste tegevusi. Olgu nendeks tegevustest igapäevased kodused toimetused või vormsirootsi pärandit austavad traditsioonilised tegevused.

Vormsi paigad

Kolmas teemablokk keskendub Vormsi vaatamisväärsuste, kohalikkust rõhutavate unikaalsetee detailide või vaatenurkade edastamisele.

Vormsi inimesed

Vormsi tegevused

Vormsi paigad

paigutuspõhimõtted

Vormsi logo kasutamine

Logo turvaala

Logo paigutusel jälgi, et selle ümber jääks tühi ala, mis on võrdne logo kõrgusega.

Logo paigutuspõhimõte

Põhiformaatidel paigutatakse logo vasakusse üla- või alanurka, formaadi servadest võrdsele kaugusele.

Logo miinimumsuurus

Logo toimib hästi eri suurustel, aga loetavuse tagamiseks jälgi minimaalset kõrgust.

Trükistel: 1cm
Digitaalmeedias: 20 px

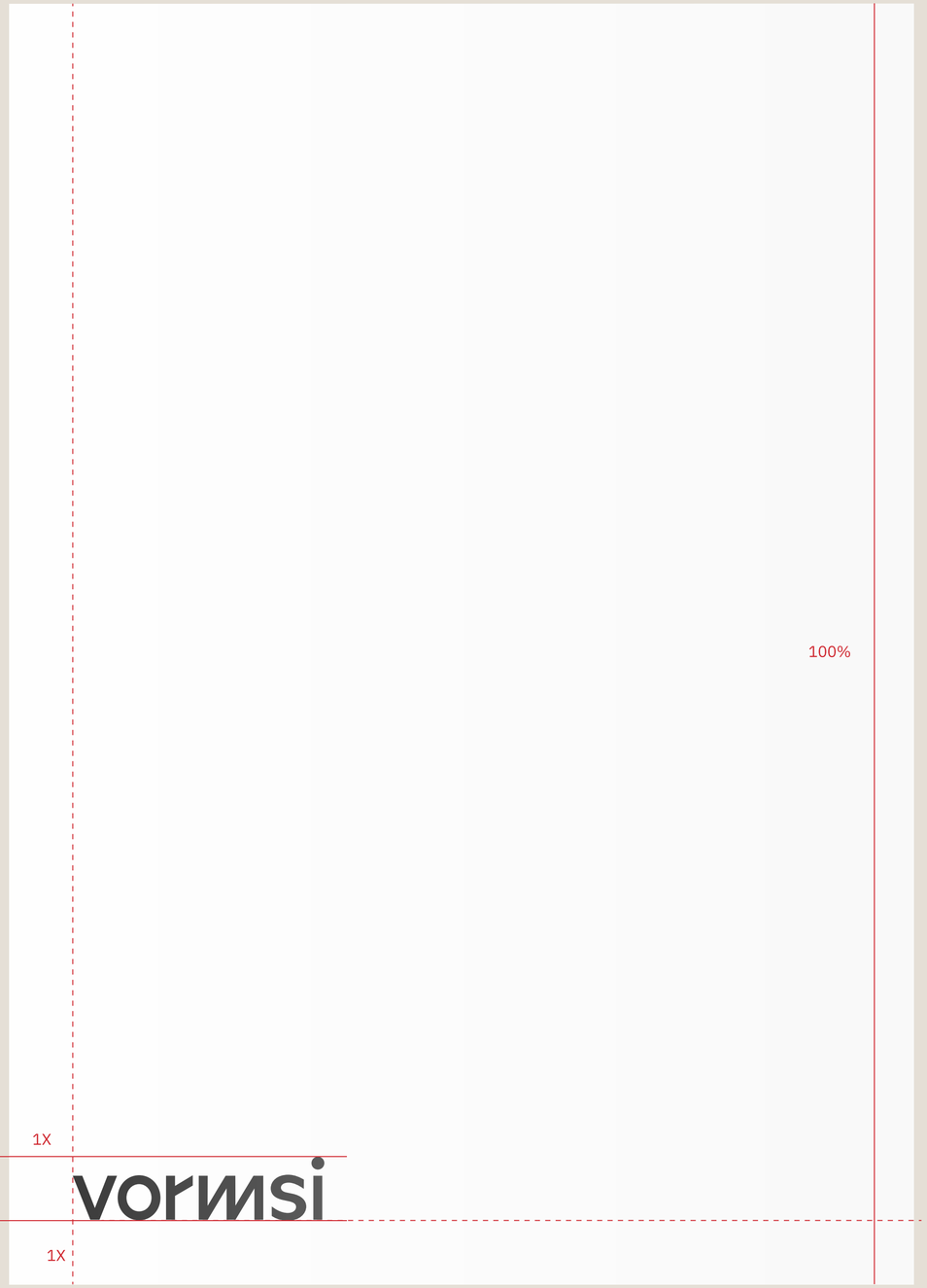

Vormsi vapi kasutamine

Logo miinimum turvaala

Logo paigutusel jälgi, et selle ümber jääks tühi ala, mis on võrdne logo kõrgusega.

Logo paigutuspõhimõte

Põhiformaatidel paigutatakse logo vasakusse üla- või alanurka, formaadi servadest võrdsele kaugusele.

Logo miinimumsuurus

Logo toimib hästi eri suurustel, aga loetavuse tagamiseks jälgi minimaalset kõrgust.

Trükistel: 2cm
Digitaalmeedias: 36 px

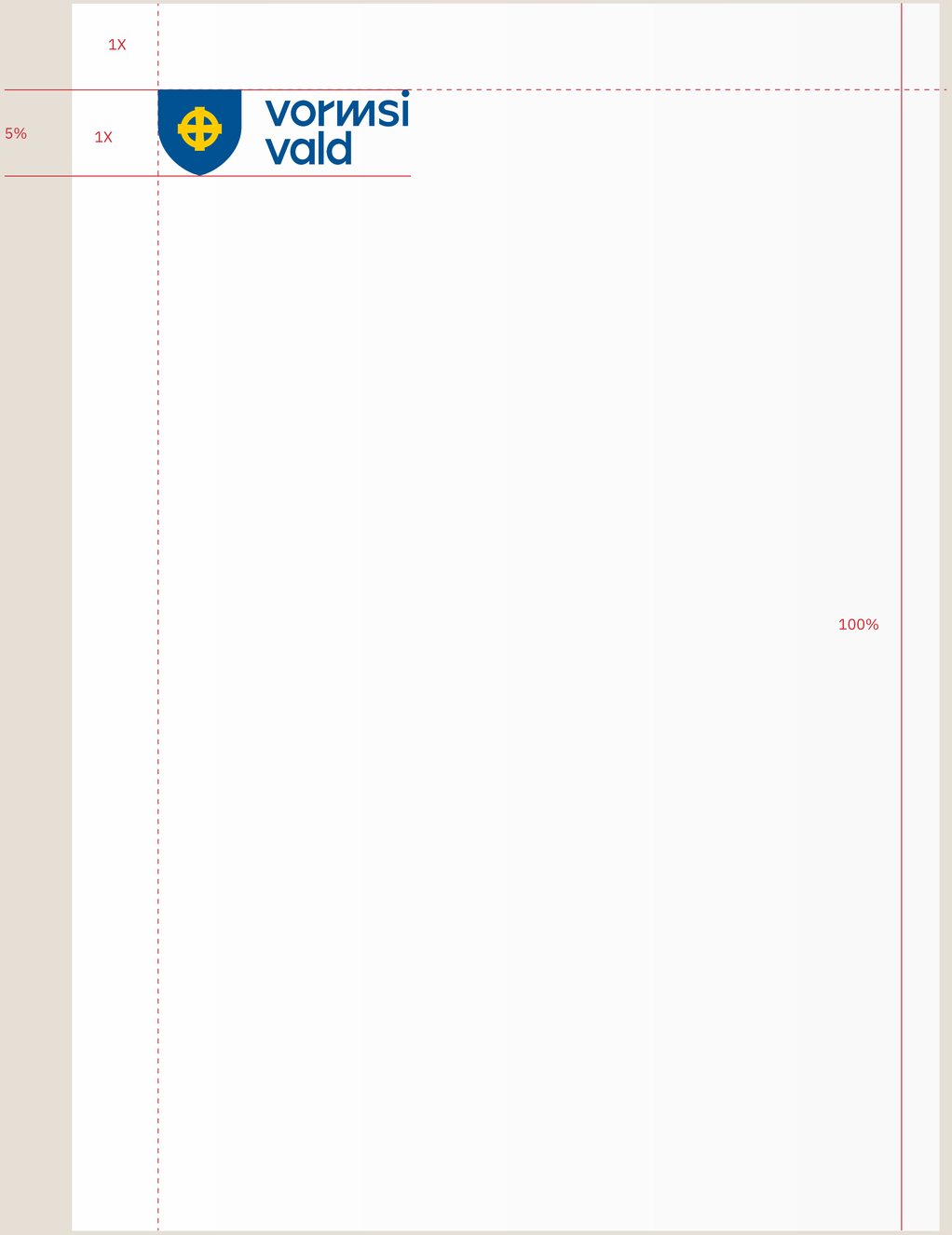

Vormsi Kraami kasutamine

Logo turvaala

Logo paigutusel jälgi, et selle ümber jääks tühi ala, mis on võrdne logo kõrgusega.

Logo paigutuspõhimõte

Põhiformaatidel paigutatakse logo **vasakusse üla- või alanurka,** formaadi servadest võrdsele kaugusele.

Logo miinimumsuurus

Logo toimib hästi eri suurustel, aga loetavuse tagamiseks jälgi minimaalset kõrgust.

Trükistel: 2cm
Digitaalmeedias: 36 px

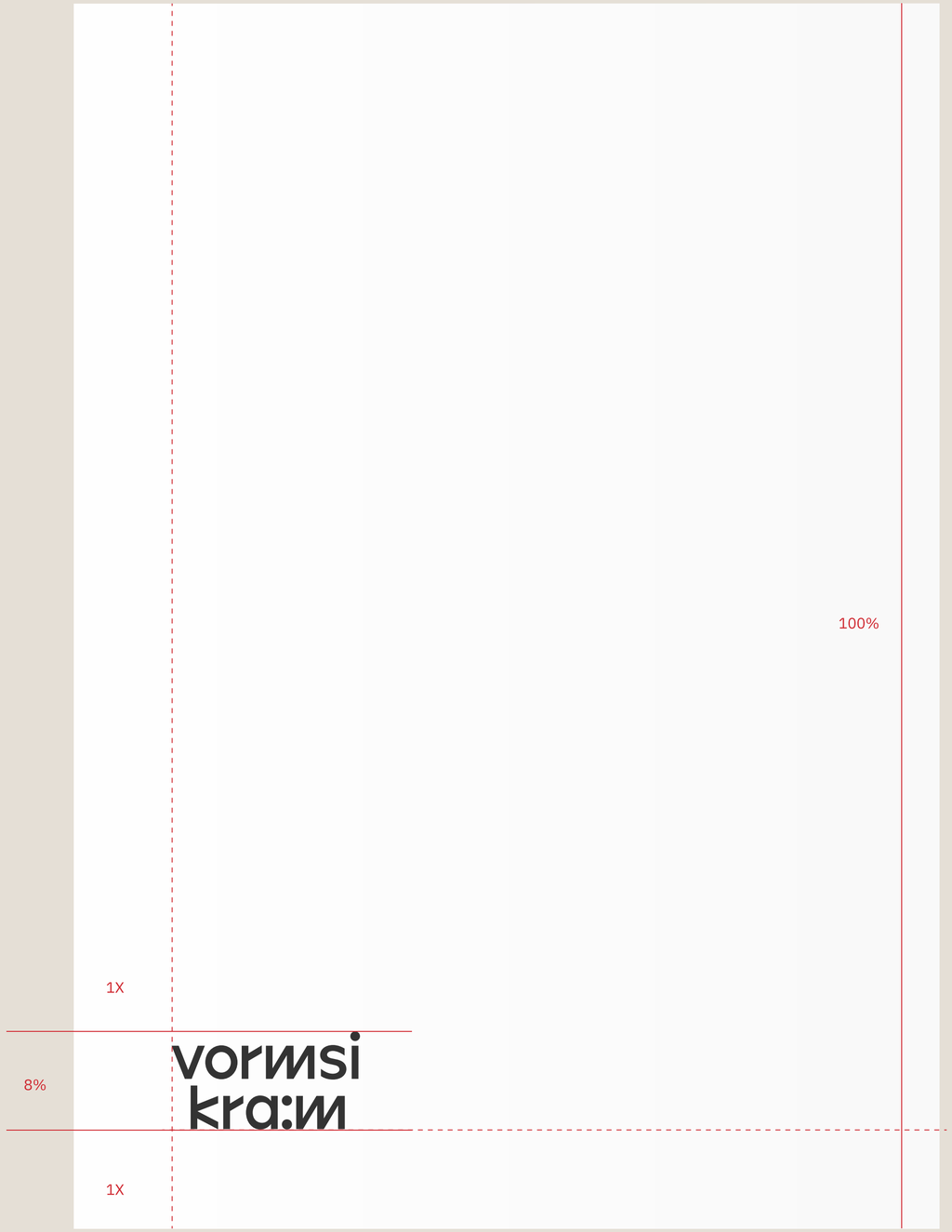

Logo asukoht ja skaleerimine eri formaatidel — Ülevaade

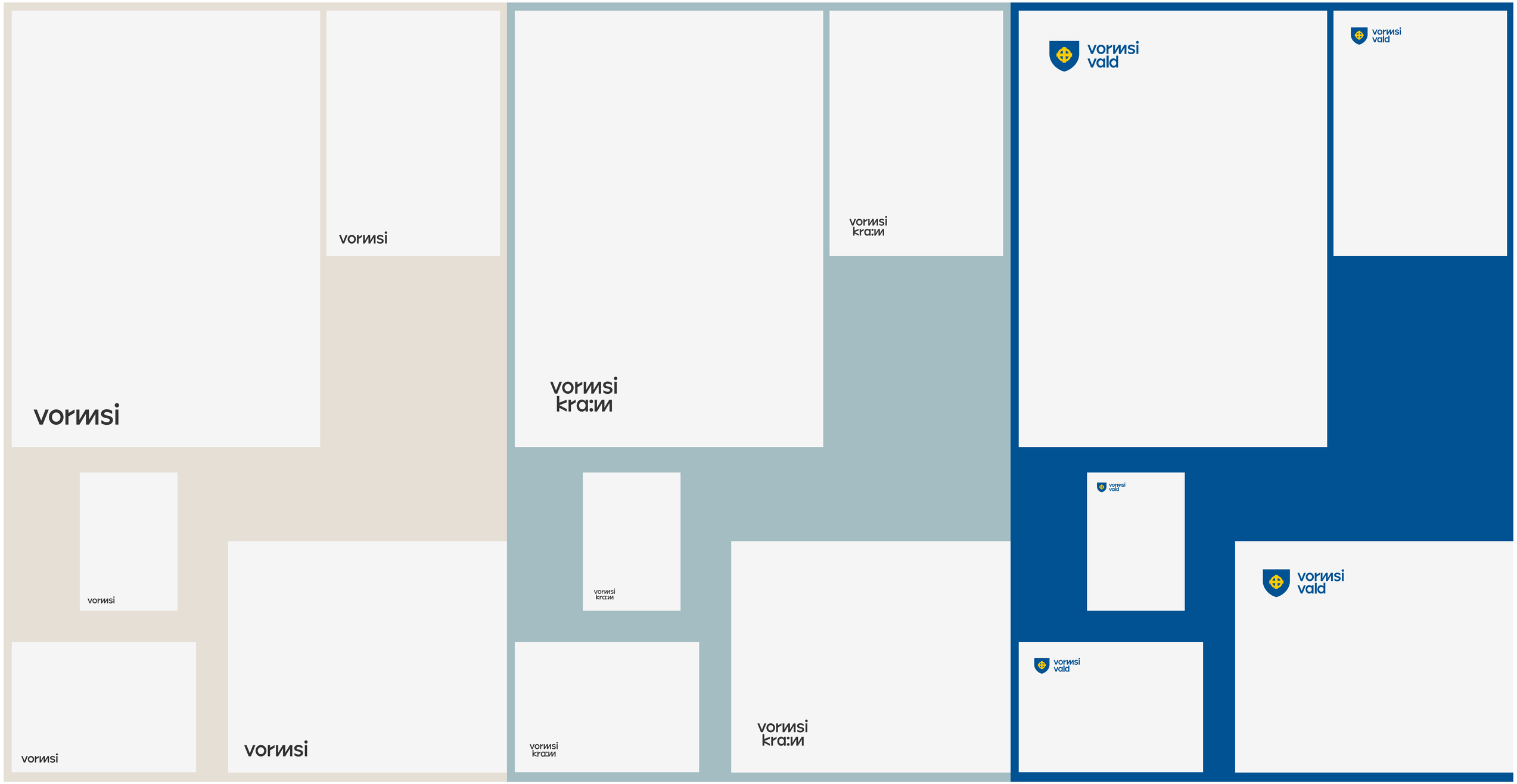

Mustri skaleerimine ja loomine

Mustreid luuakse, suurusi skaleerides, kombineerides ja värvides erinevaid elemente ning paigutades neid kompositsioonidesse.

Mustrit skaleeritakse alati 2x. Mustrit paigutus sõltub tavaliselt kontekstist. **Mustrit võib kasutada pika ribana rakenduste alumises või paremas servas.**

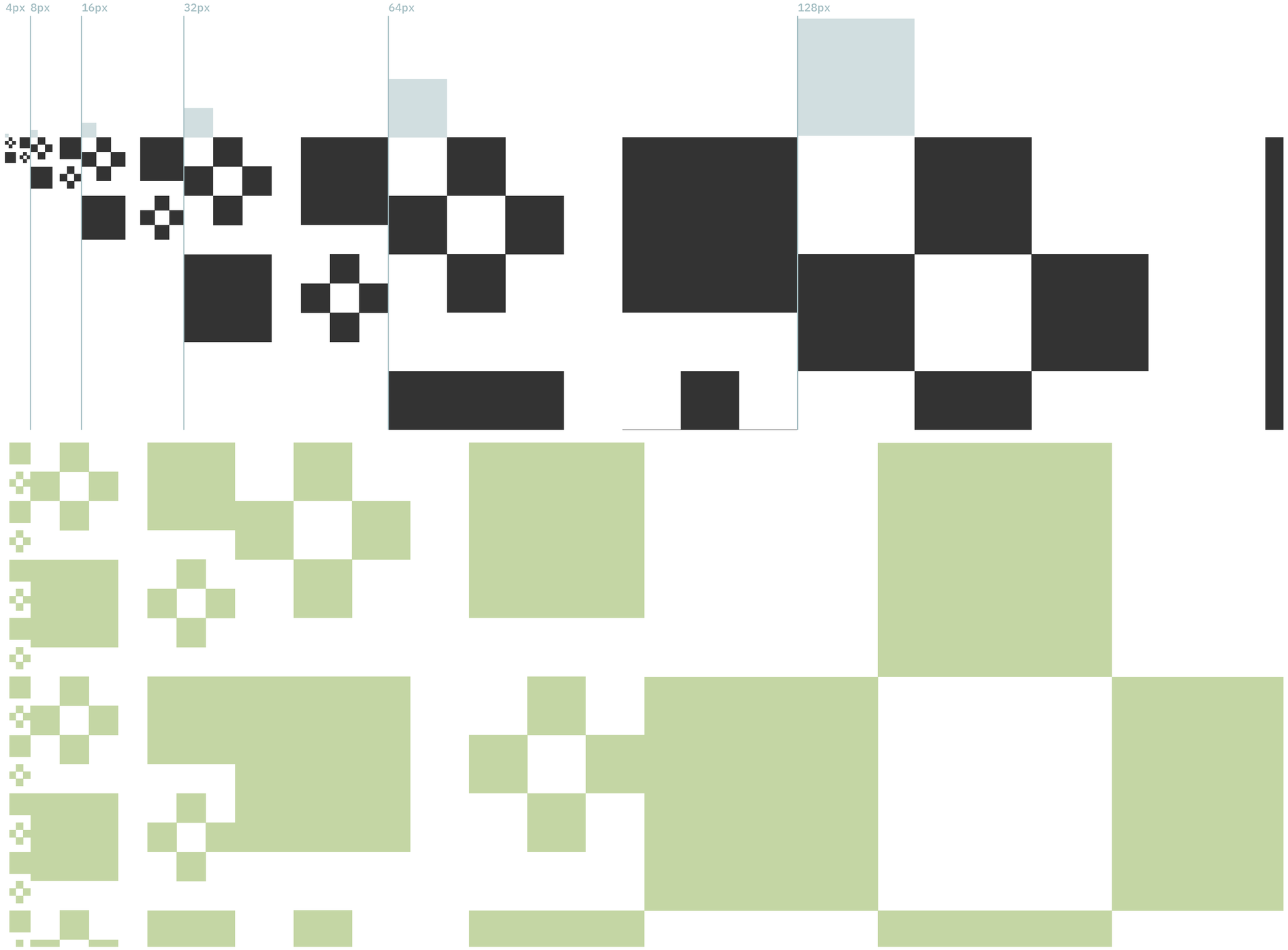

Mustri paigutus eri formaatidel

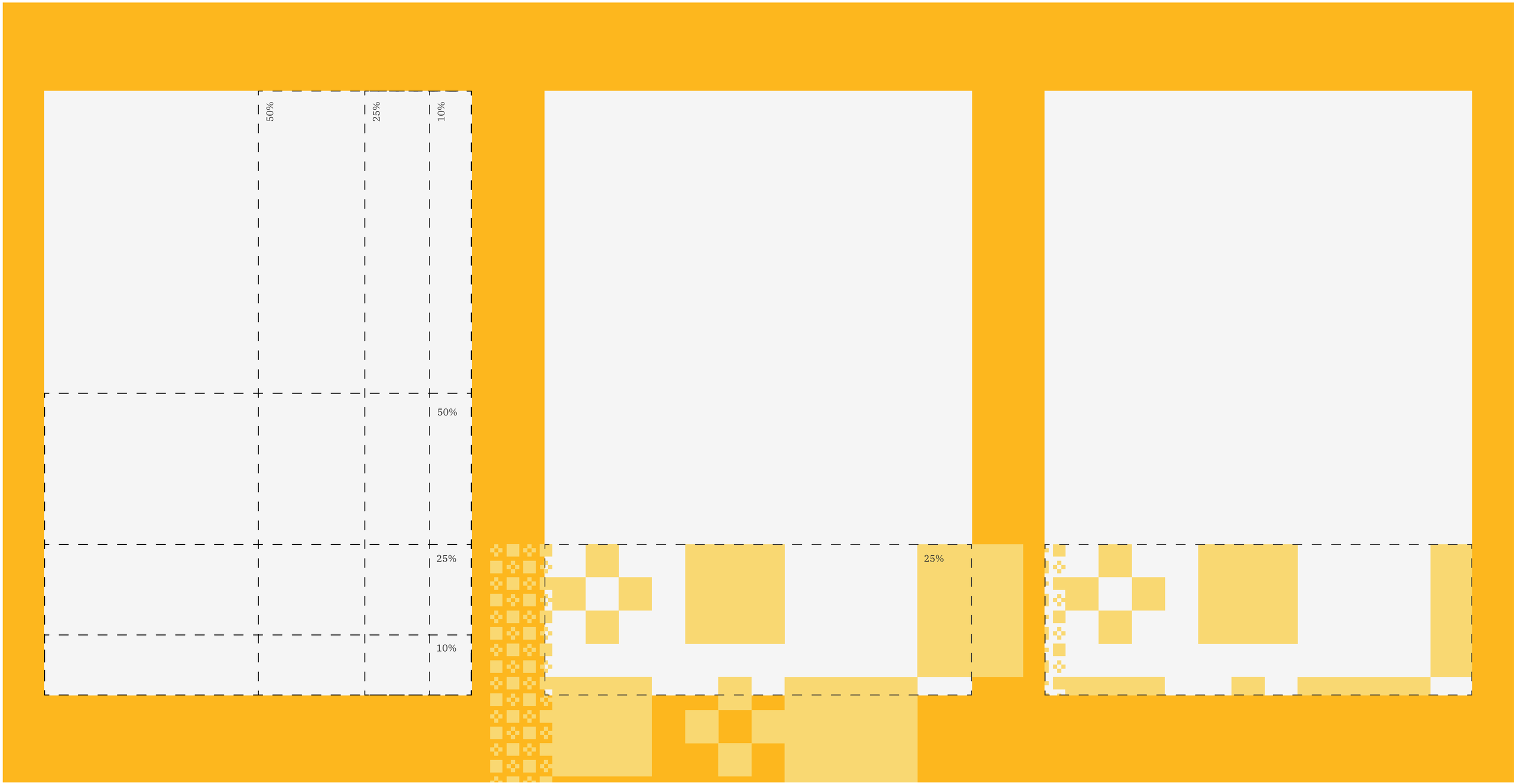

Mustri paigutus eri formaatidel

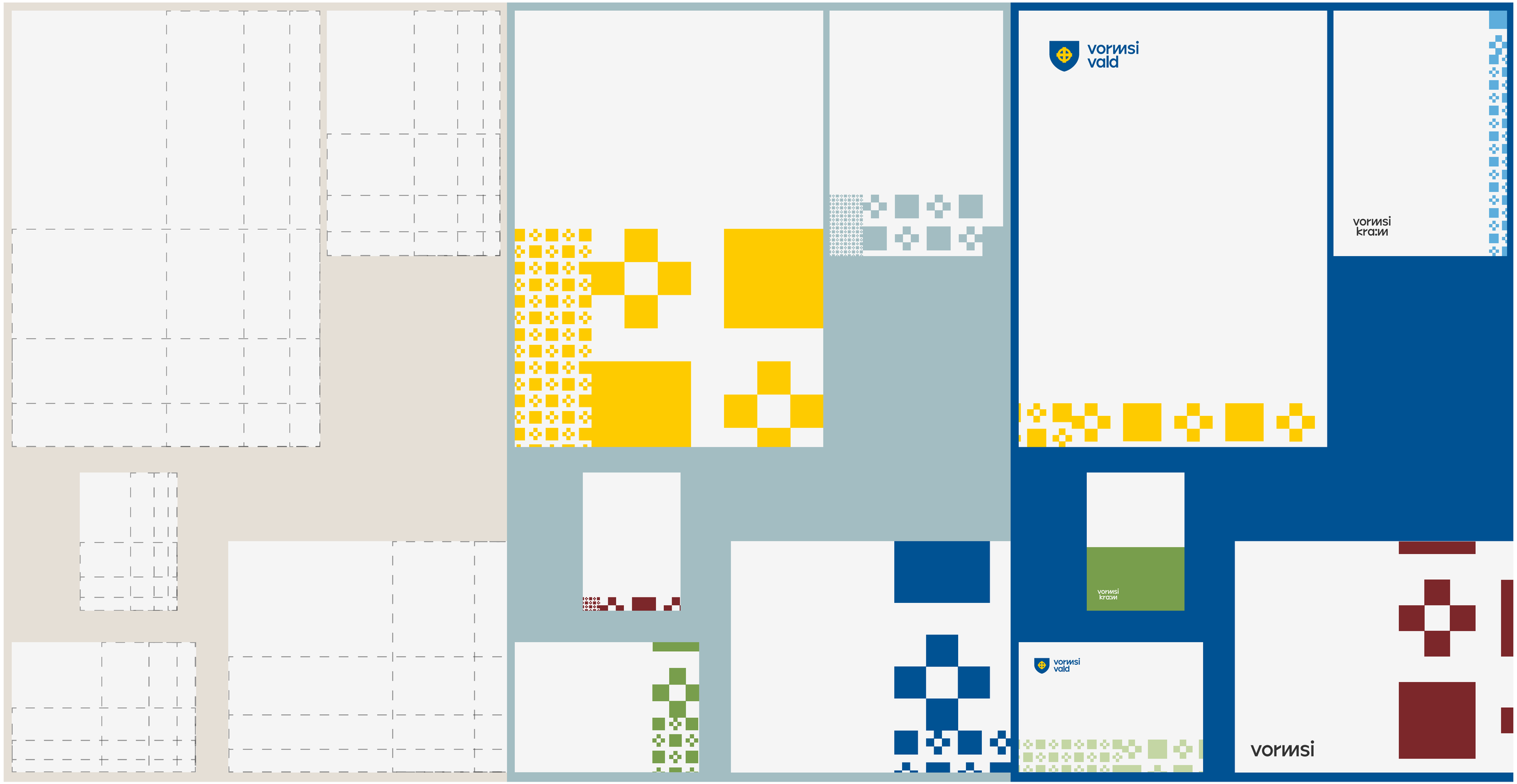

rakendused

Ametipaberid

vormsi vald

Vormsi Vallavalitsus
Hullo küla, Vormsi vald
91301, Lääsemaa
E-R kl 8-16.30

Tel: (+372) 52 96 318
E-post: vv@vormsi.ee
IBAN: EE702200001120170356
Rg-kood: 75022427 E-R kl 8-16.30

vormsi.ee

vormsi vald

Lorem ipsum
Lorem ipsum

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Mauris vel ultricies felis in sed nunc, tristique id. Venenatis condimentum bibendum senectus pellentesque enim sed vel aliquet. Vestibulum tincidunt semper morbi rhoncus. Semper tristique iaculis nisl faucibus arcu in dictum turpis. Fermentum egestas gravida mauris porta risus facilisi ac ornare. Condimentum ipsum morbi massa vulputate ornare. Sem erat volutpat cras velit. Dignissim venenatis sit duis quis diam, in malesuada sit sit. Lectus velit tellus et, ultricies id enim cursus morbi.

Nibh sed sapien nam sed egestas convallis. Nunc ut ipsum nec orci malesuada elit. Ac luctus vulputate nisi sit neque aliquet ultricies sit non. Massa et tellus tristique in quisque vitae. Commodo sit consequat sed netus facilisis tellus. Maecenas in egestas lacus sit nullam tellus consequat. Rhoncus aliquam auctor consectetur id nam in. Neque nec varius augue eget adipiscing eu morbi feugiat quis.

Volutpat quisque sit bibendum eu sem pulvinar est. Amet quis semper lacus, viverra. Cras tempus cursus lacus, viverra. Mauris pretium commodo sapien ante. Consectetur non duis in fermentum leo. Non aenean porta nunc, non consequat ac fringilla arcu. Posuere faucibus mattis viverra sit. Id sit nulla vestibulum, tempor a velit, duis in non.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Mauris vel ultricies felis in sed nunc, tristique id. Venenatis condimentum bibendum senectus pellentesque enim sed vel aliquet. Vestibulum tincidunt semper morbi rhoncus. Semper tristique iaculis nisl faucibus arcu in dictum turpis. Fermentum egestas gravida mauris porta risus facilisi ac ornare. Condimentum ipsum morbi massa vulputate ornare. Sem erat volutpat cras velit. Dignissim venenatis sit duis quis diam, in malesuada sit sit. Lectus velit tellus et, ultricies id enim cursus morbi.

Nibh sed sapien nam sed egestas convallis. Nunc ut ipsum nec orci malesuada elit. Ac luctus vulputate nisi sit neque aliquet ultricies sit non. Massa et tellus tristique in quisque vitae. Commodo sit consequat sed netus facilisis tellus. Maecenas in egestas lacus sit nullam tellus consequat. Rhoncus aliquam auctor consectetur id nam in. Neque nec varius augue eget adipiscing eu morbi feugiat quis.

Volutpat quisque sit bibendum eu sem pulvinar est. Amet quis semper lacus, viverra. Cras tempus cursus lacus, viverra. Mauris pretium commodo sapien ante. Consectetur non duis in fermentum leo. Non aenean porta nunc, non consequat ac fringilla arcu. Posuere faucibus mattis viverra sit. Id sit nulla vestibulum, tempor a velit, duis in non.

Vormsi Vallavalitsus
Hullo küla, Vormsi vald
91301, Lääsemaa
E-R kl 8-16.30

Tel: (+372) 52 96 318
E-post: vv@vormsi.ee
IBAN: EE702200001120170356
Rg-kood: 75022427 E-R kl 8-16.30

vormsi.ee

vormsi vald

Vormsi Vallavalitsus võtab tööle

majandus- ja arendusspetsialisti

Eesti suurim väikesaar Vormsi otsib majandus- ja arendusspetsialisti, kes aitab oma tööga kaasa keskkonnasõbraliku ettevõtluse ja elukeskkonna arengule Vormsil.

Vormsi on unikaalne paik oma rannarootsi tausta, mitmekesise looduse ja väikese kogukonna poolest. **Vormsi vallavalitsuses tööle asudes on Sinu vastutusaladeks:**

- ettevõtluse ja turismi koordineerimine – arenev elukeskkond ja töövõimalused
- saare ühenduste ja taristu arendamine – läbimõeldud ühendus mandriga, korras teed külade vahel, arenevad sadamad ja lautrikohad
- Vormsi kui külastuskoha arendamine – matkaradade, telkimis- ja laagrikohtade loomine ja arendamine
- valla jäätmemajanduse korraldamine ja arendamine – Vormsi looduskeskkonna vastutustundlik hoidmine

Spetsialisti tööks on majandusarvestuse ja analüüsi tegemine, vallavalitsuse otsuste ettevalmistamine, riigiasutustega suhtlemine, teenusepakkujate lepingute haldamine, saare kogukondadega plaanide arutamine ja arendusprojektide koostamine ning kodanike päringutele vastamine.

Pakume:

- huvitavat ja mitmekülgset tööd
- arenguvõimalusi, võimalust algatada ambitsioonikaid arendusprojekte ja neid ellu viia
- väljakutseid ja eneseteostust
- vajadusel elamispinda Vormsil
- Oled sobiv kandidaat, kui:
- oled ettevõtlik, leidlik ja vid plaanitu lõpuni
- Sul on kõrgharidus ja vähemalt aastane töökogemus teenistuskoha ülesannetega seotud valdkondades
- oled hea meeskonnamängija, suhtleja ja läbirääkija ning pead lugu koostöösi
- tunned tööks vajalikke registreid ja programme ning oskad kasutada infotehnoloogilisi vahendeid, mis hõlbustavad tööd
- Sul on projektide ja rahastamistaotluste koostamise ja aruandluse kogemus
- valdad eesti keelt väga heal tasemel ja üht võõrkeelt

Tööks on vajalikud üldised teadmised riigi põhiseadusest ja kodanike õigustest, kohaliku omavalitsuse korraldusе ja avaliku teenistuse tundmine. Kasuks tuleb töövaldkondi reguleerivate õigusaktide tundmine.

Kandideerimiseks saada aadressile **vv@vormsi.ee** oma CV ja motivatsioonikiri (kuni 1 lk) koos palgasooviga, milles kirjeldad, kuidas saad olla Vormsile kasulik.

Tähtaeg 25. märts 2022

Lisainfo tel 5342 1726, vallavanem Maris Jõg

vormsi vald

Tänukiri

Söderby küla

Auhinnatud Vormsi bussipeatuste kaunistamise konkursil 2016

Vormsi Vallavalitus
23.06.2023

vormsi vald

Tänukiri

Söderby küla

Auhinnatud Vormsi bussipeatuste kaunistamise konkursil 2016

Vormsi Vallavalitus
23.06.2023

vormsi vald

Tänukiri

Söderby küla

Auhinnatud Vormsi bussipeatuste kaunistamise konkursil 2016

Vormsi Vallavalitus
23.06.2023

Koduleht

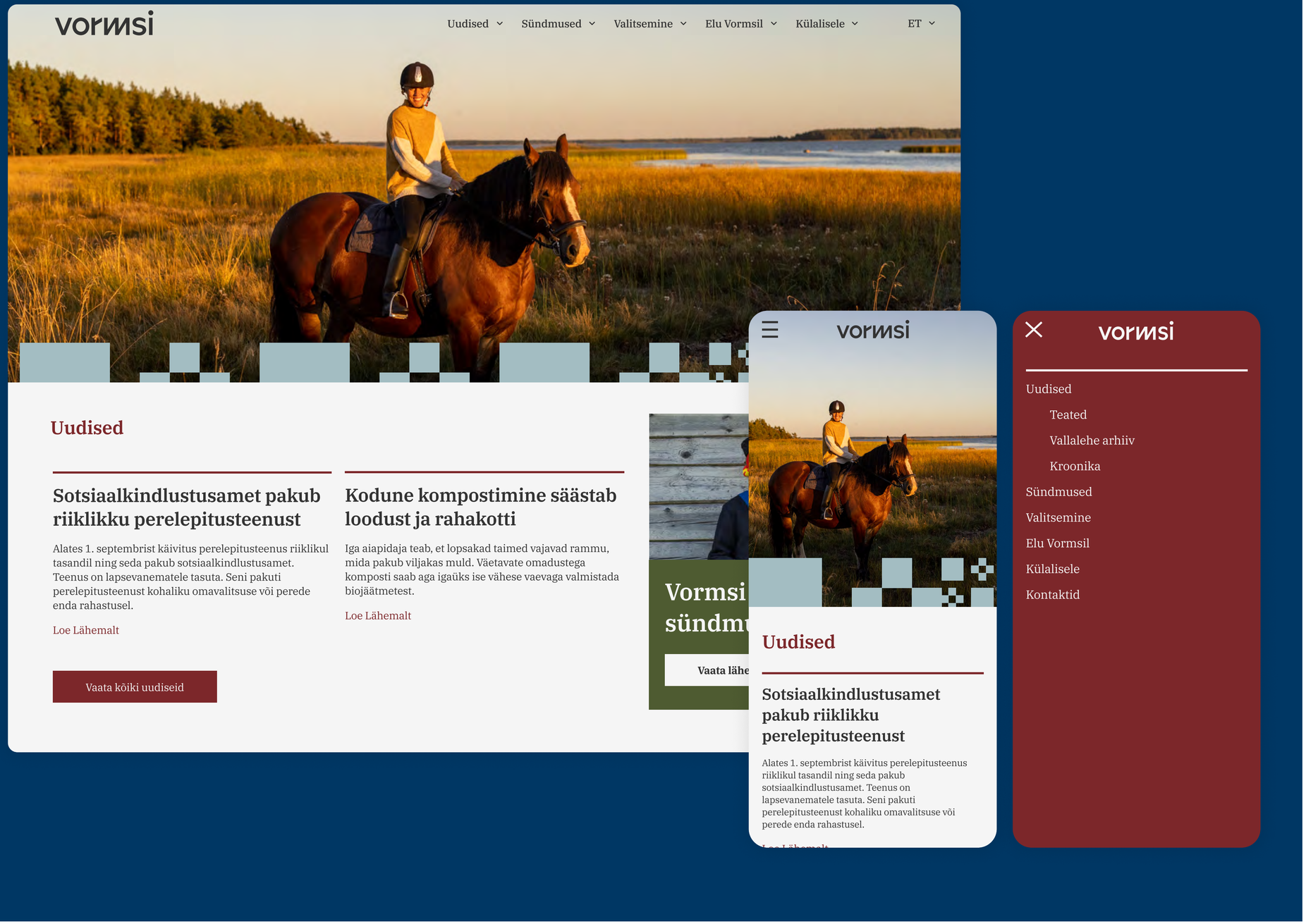
vormsi
Uudised
Sündmused
Valitsemine
Elu Vormsil
Külalisele
ET
Uudised
Sotsiaalkindlustusamet pakub riiklikku perelepitusteenust
Alates 1. septembrist käivitus perelepitusteenus riiklikul tasandil ning seda pakub sotsiaalkindlustusamet. Teenus on lapsevanematele tasuta. Seni pakuti perelepitusteenust kohaliku omavalitsuse või perede enda rahastusel.
Loe Lähemalt
Kodune kompostimine säästab loodust ja rahakotti
Iga aiapidaja teab, et lopsakad taimed vajavad rammu, mida pakub viljakas muld. Väetavate omadustega komposti saab aga igaüks ise vähese vaevaga valmistada biojäätmetest.
Loe Lähemalt
Vaata kõiki uudiseid
Vormsi
sündmu
Vaata lähe
vormsi
Uudised
Sotsiaalkindlustusamet pakub riiklikku perelepitusteenust
Alates 1. septembrist käivitus perelepitusteenus riiklikul tasandil ning seda pakub sotsiaalkindlustusamet. Teenus on lapsevanematele tasuta. Seni pakuti perelepitusteenust kohaliku omavalitsuse või perede enda rahastusel.
vormsi
Uudised
Teated
Vallalehe arhiiv
Kroonika
Sündmused
Valitsemine
Elu Vormsil
Külalisele
Kontaktid

Vormsi sotsiaalmeedia

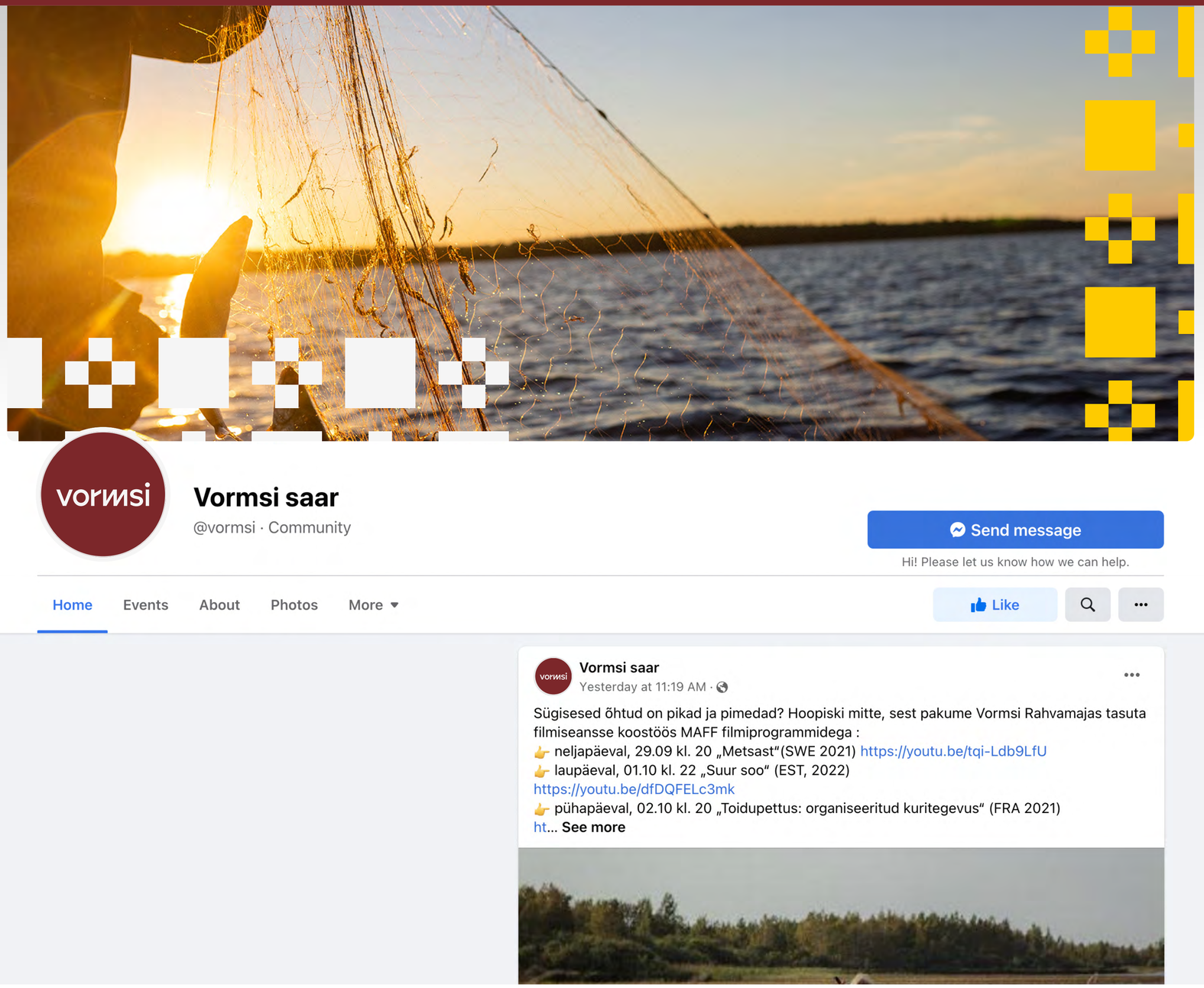

Vormsi sotsiaalmeedia

Vormsi saar
Vormsi, Estonia

Vormsi saar
Vormsi, Estonia

Maakasutustoetuse taotlusi saab esitada **kuni 30. septembrini**

Vormsi saar
Vormsi, Estonia

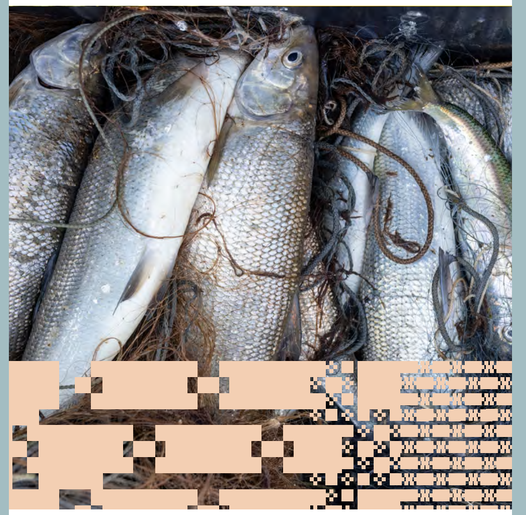

Vormsi saar
Vormsi, Estonia

19. oktoober igakuine taluturg Hullos

Vormsi saar
Vormsi, Estonia

Suur jõulueelne taluturg Hullos

Vormsi saar
Vormsi, Estonia

Meilijalus

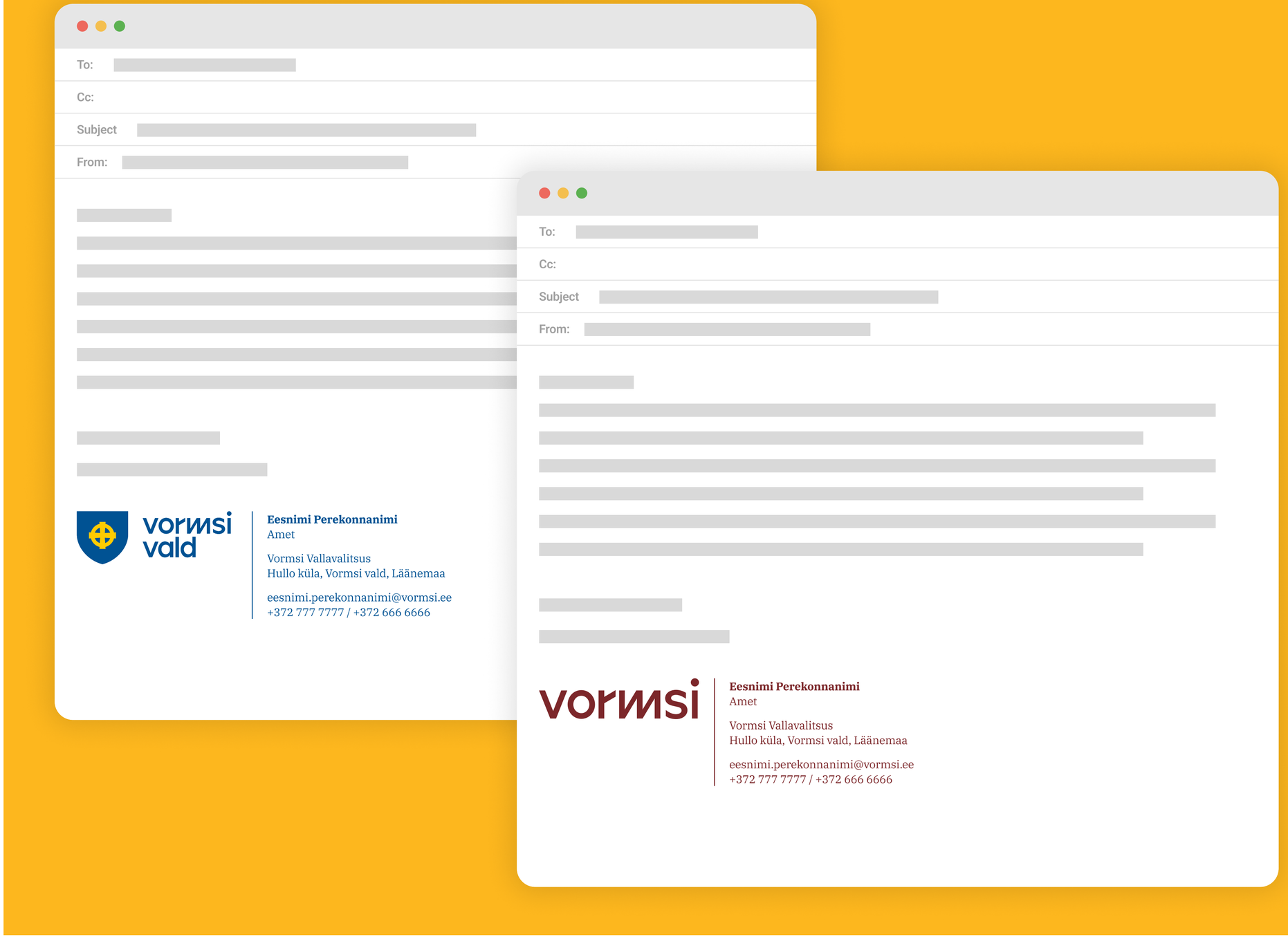
To:
Cc:
Subject
From:
vormsi vald
Eesnimi Perekonnanimi
Amet
Vormsi Vallavalitsus
Hullo küla, Vormsi vald, Läänemaa
eesnimi.perekonnanimi@vormsi.ee
+372 777 7777 / +372 666 6666
To:
Cc:
Subject
From:
vormsi
Eesnimi Perekonnanimi
Amet
Vormsi Vallavalitsus
Hullo küla, Vormsi vald, Läänemaa
eesnimi.perekonnanimi@vormsi.ee
+372 777 7777 / +372 666 6666

Vormsi

Vormsi valla ajaleht

August 2022

Olavipäev kiriku uue katuse all

EGON ERKMAN

29. juulil tähistas Vormsi traditsioonilist olavipäeva, mille tähtobjektiks oli seekord Püha Olavi kirik uue punase kivikatusega (lähemalt loe lk 5).

Enne keskpäevast jumalateenistust oli Vormsi vallavalitsuse hommikukohv rahvamajas, kuhu oli kutsutud vormsilasi siit- ja sealtpool merd ning külalised. Vormsi neidude talharpa-ansambel esitas vormsirootsi lugusid ning volikogu esimehe Jaak Kaabeli ja vallavanema Maris Jõgeva tervitussõnad kõlasid nii eesti kui rootsi keeles.

Keskpäeval alanud jumalateenistusel teenisid piiskop Tiit Salumäe, Lääne praost Kaido Saak ja Tallinna Rootsi-Mihkli koguduse õpetaja Patrik Göransson. Oma jutluses tõi piiskop esile Norra esikristliku kuninga ja hilisema taaspühitsemisel 1990. aastal ning pühakoja hoidmisel ja kestmisel.

Kell kolm kohtusid olavipäevalised Vormsi talumuusemi *fika*'l ehk kohvi- ja koogilauas. Talumuusemi hoovis kõlas Vormsi talharpa ning Rootsi päritolu *nyckelharpa* muusika, mida mängis Vormsi Kodukandi Ühingu esimees Torbjörn Helgesson. Eestlastele kõlas põnevalt laul „Ormsö sången" („Vormsi laul"), mille viis on tuttav laulust „Kas tunned maad". Laulu „Ormsö sången" esitati esimest korda eestirootslaste laulupeol Haapsalus 1933.

Olavipäeva lõpetas vaimuliku rahvalauluansambli Triskele kontsert Püha Olavi kirikus.

Püha Olav (üleval nišis) jälgib protsessiooni eesotsas piiskop Tiit Salumäega.

Foto: Egon Erkmann

Ühine supisöömine kirik
Imetleti ja pildistati ka

Foto Egon Erkmann

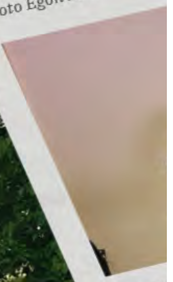

Päev e
maai

Fot

Vormsi ajaleht

vormsi

Vormsi valla ajaleht August 2022

Olavipäev kiriku uue katuse all

EGON ERKMAN

29. juulil tähistas Vormsi traditsioonilis mille tähtobjektiks oli seekord Püha Ola punase kivikatusega (lähemalt loe lk 5).

Enne keskpäevast jumalateenistust oli Vormsi vallavalitsuse hommikukohv rahvamajas, kuhu oli kutsutud vormsilasi siit- ja sealtpool merd ning külalised. Vormsi neidude talharpa-ansambel esitas vormsirootsi lugusid ning volikogu esimehe Jaak Kaabeli ja vallavanema Maris Jõgeva tervitussõnad kõlasid nii eesti kui rootsi keeles.

Keskpäeval alanud jumalateenistusel teenisid piiskop Tiit Salumäe, Lääne praost Kaido Saak ja Tallinna Rootsi-Mihkli koguduse õpetaja Patrik Göransson. Oma jutluses tõi piiskop esile Norra esimese kristliku kuninga ja hilisema pühaku Olavi nn taasavastamise, mille nimel on suurt tööd teinud Norra suursaatkond Eestis. Samuti peatus ta Vormsi kiriku

Vormsilased av

EGON ERKMANN

Olavipäeva tähistamise nädalal, 26. juul Vormsi talumuuseumis kultuurikohtum Ormsökistan!" ehk „Avagem Vormsi kir silased saarelt ja Rootsist vahetasid mõt saare minevikust, olevikust ja tulevikus

Kohtumise ideeautorid on vormsirootslane Elisabeth Hedfors ja pärimusmuusik Sofia Joons Gylling, kes valisid ettevõtmise nime punase Vormsi pruudikirstu järgi, mis sümboolselt säilitab mõõdunut, aga kuhu saab lisada ka uut.

„Selline päev oli minu unistus juba viis-kuus aastat," räägib Elisabeth Hedfors, kes elab Rootsis Jönköpingis ning Vormsil Kersleti külas, kus on tema vanaisa talu. „Igaüks näeb Vormsit omast vaatenurgast ja see kohtumine ühendas need vaatenurgad."

Sofia Joons Gylling ütleb, et

kohtumise e
suhtlemine ja
Päevased tee
kokku ligi
selleks hea
lugude jutust
muusika ja
teemad, mis
runutele Vorm
Tänu tõlki
keelteks eest
võimaldas er
väljendada.
õhustiku, mi
ja kultuuriloc
Ühine õh
tõi päevasteb

taaspühitsem
pühakoja hoi
Kell kolm k
sed Vormsi ta
kohvi- ja koog
hoovis kõla
ning Rootsi
muusika, m
Kodukandi
Torbjörn He
kõlas põneval
(„Vormsi laul
laulust „Kas t
„Ormsö sång
korda eestir
Haapsalus 19
Olavipäev
rahvalauluan
sert Püha Ola

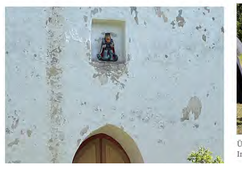

Ühine supisöömine kirikuaias pärast jumalateenistust. Imetleti ja pildistati ka uue katusega kirikut.

Vormsi plakatid

sündmused — august 2022

26. juuli – 26. september Vormsi Rahvamaja	Jaanus Aurelius Kanguri fotonäitus „Tervitused kiviraha saarelt“.
3 – 7. august Rumpo Mäe talu	Talharpa laager.
K, 3. august kl 20 Vormsi Püha Olavi kirik	Õhtupalvus regilauludega, kus vaimulikke regilaule laulab Eva Mitreikina.
L, 6. august kl 17 Vormsi Rahvamaja	Talharpa laagri lõpukontsert. Tasuta.
L, 6. august kl 11-13 Vormsi Talumuuseum	Punseldatud spiraalsõrmuse õpituba. Kontakt: Tatjana Sääs, siilike36@gmail.com
P, 7. august kl 11 Vormsi Talumuuseum	Lastehommik: punutud paelad ja paelamäng. Kontakt: Tatjana Sääs, siilike36@gmail.com
L, 13. august kl 18 Vormsi Rahvamaja	Baskini teatri etendus "Metsas ei kuule su karjumist keegi". Piletite müük kohapeal.
P, 14. august kl 11 Vormsi Talumuuseum	Lastehommik Vormsi talumuuseumis: puust loomakesed. Kontakt: Tatjana Sääs, siilike36@gmail.com
R, 19. august kl 16 Vormsi Rahvamaja	Andre Hinni ja Emma Johanna Lepasoo klassikalise muusika kontsert. Tasuta.
L, 20. august kl 11 Hullo	Taluturg, talu- ja käsitöökaupade müük. Kontakt: Vormsi Kra:m
L, 20. august kl 17 Vormsi Püha Olavi kirik	Evely Heldringu, Ave Aava ja Merike Käveri kirikukontsert. Kontsert on annetuspõhine, annetustega toetatakse kiriku renoveerimistöid.
P, 21. august kl 11 Vormsi Talumuuseum	Lastehommik : kotikese meisterdamine ja kivimäng. Kontakt: Tatjana Sääs, siilike36@gmail.com
L, 27. august kl 11-13 Vormsi Talumuuseum	Kaelahelmeste valmistamise õpituba. Kontakt: Tatjana Sääs, siilike36@gmail.com
P, 28. august kl 11 Vormsi Talumuuseum	Lastehommik: tormilaterna valmistamise töötuba Kontakt: Tatjana Sääs, siilike36@gmail.com
P, 28. august kl 20 Sviby ranaala	Muinastulede öö

vormsi jaanituli

Sviby rannaalal
23.06. kell 21.00

Jaanitule süütamine
kell **22.30**

Teatrietendus Vahuküla
näitegrupilt “Retropuhkus.”
Elav muusika esinejalt, retrodisko ja
muusikaline viktoriin

Igal täistunnil kell 22-02 toimub
bussiühendus Hullo ja Sviby vahel

vormsi.ee

Vormsi infovoldik

EST

Vormsi

Tänane Vormsi - see on üks suur ja umbes 20 väiksemat saart, kokku üle 93 km² kuiva maad. Vormsi vanemad ja ühtlasi kõrgemad osad tõusid üle meretaseme ligikaudu 3 000 aastat tagasi ja ulatuvad ligi 13 m üle meretaseme. Saare 100-kilomeetrine rannajoon on käsmuline, põhjarannikul läheb meri ruttu sügavaks, madalal lõunarannal on vesi pikalt põlvini.

Saare alaspõhi koosneb lubjakividest. Suhteliselt tasast pinnamoodi ligistavad loode-kagusuunalised oosid ja vanad rannavallid. Nende vahele jäävad vanad rannajärvikud ja soolapõlved. Vormsi maastik on väga vaheldusrikas. Saare läänesoas on iseloomulikud loopealsed ja kadastikud, saare idaosa on madalam ja soisem. Üle poole saarest on metsaga kaetud; sajanditepikkuse inimtegevuse tulemusel on kujunenud kadakased rannakarjamaad ja puisniidud. Just erinevate elupaikade rohkus loo eelduse saare taimestiku ja loomastiku ligirikkusele.

Arvatakse, et Vormsi saarele on nime andnud Islandilt pärit viking Orm, mis tähendab Madu. Vormsi on ajaloolise rannarootslaste asuala. Rootslaste sisserände saarele toimus ilmselt 13.-14. sajandil, kuid tõenäoliselt oli sin hõre asustus ka juba enne seda. Saare asustajate päritolule viitavad külade nimed a omapärane külaarhitektuur. Il Maailmasõja eel elas Vormsil rohkem kui 2500 inimest; nebest sõitsid meri ja tegelesid kalapüügiga, talutöö oli naiste kanda. Vormsi kartul, õunad ja viinamarjad lambaliha olid teada-tuntud ka piiri taga. Vormsi omas kuulsust suviuiskohana. Rannarootslaste ligi 700 aastane asustuse ajalugu katkes 1943/44 kui pöiseasti, valdavalt Rootsi.

Nõukogude ajal jäi Vormsi Nõukogude Liidu suletud piirsoonni, kuhu külalised pääsesid vaid lubadega, paadiga meretee mink oli takistatud. Nõukogude perioodi alguseaastail tegutsesid saarel riiklu kolhoosi ja kalurikolhoosi, mis hõlmen ühuseid. Vormsil kasvatati viljа ja kartulit, peeti veiseid, lambaid ja sigu, inajandati metsa. Mandrilgi olid tuntud Vormsi lesli ja või.

Praegu on saarel elanikke nelja-sajaringis. Pe aledeks on tu põllo- ja mets kalapüük.

Saarel tegutse Põhikool. Vor põhia on Oläv takse 29. juuli lub Vormsi sa merealaga Lä biofäärikiirits aastal moodu tükiaitseala loodusmaasti loomulike pä

EST

Ormsö

Tänane Vormsi - see on üks suur ja umbes 20 väiksemat saart, kokku üle 93 km² kuiva maad. Vormsi vanemad ja ühtlasi kõrgemad osad tõusid üle meretaseme ligikaudu 3 000 aastat tagasi ja ulatuvad ligi 13 m üle meretaseme. Saare 100-kilomeetrine rannajoon on käsmuline, põhjarannikul läheb meri ruttu sügavaks, madalal lõunarannal on vesi pikalt põlvini.

Saare alaspõhi koosneb lubjakividest. Suhteliselt tasast pinnamoodi ligistavad loode-kagusuunalised oosid ja vanad rannavallid. Nende vahele jäävad vanad rannajärvikud ja soolapõlved. Vormsi maastik on väga vaheldusrikas. Saare läänesoas on iseloomulikud loopealsed ja kadastikud, saare idaosa on madalam ja soisem. Üle poole saarest on metsaga kaetud; sajanditepikkuse inimtegevuse tulemusel on kujunenud kadakased rannakarjamaad ja puisniidud. Just erinevate elupaikade rohkus loo eelduse saare taimestiku ja loomastiku ligirikkusele.

Arvatakse, et Vormsi saarele on nime andnud Islandilt pärit viking Orm, mis tähendab Madu. Vormsi on ajaloolise rannarootslaste asuala. Rootslaste sisserände saarele toimus ilmselt 13.-14. sajandil, kuid tõenäoliselt oli sin hõre asustus ka juba enne seda. Saare asustajate päritolule viitavad külade nimed a omapärane külaarhitektuur. Il Maailmasõja eel elas Vormsil rohkem kui 2500 inimest; nebest sõitsid meri ja tegelesid kalapüügiga, talutöö oli naiste kanda. Vormsi kartul, õunad ja viinamarjad lambaliha olid teada-tuntud ka piiri taga. Vormsi omas kuulsust suviuiskohana. Rannarootslaste ligi 700 aastane asustuse ajalugu katkes 1943/44 kui pöiseasti, valdavalt Rootsi.

Nõukogude ajal jäi Vormsi Nõukogude Liidu suletud piirsoonni, kuhu külalised pääsesid vaid lubadega, paadiga meretee mink oli takistatud. Nõukogude perioodi alguseaastail tegutsesid saarel riiklu kolhoosi ja kalurikolhoosi, mis hõlmen ühuseid. Vormsil kasvatati viljа ja kartulit, peeti veiseid, lambaid ja sigu, inajandati metsa. Mandrilgi olid tuntud Vormsi lesli ja või.

Praegu on saarel elanikke nelja-sajaringis. Pe aledeks on tu põllo- ja mets kalapüük.

Saarel tegutse Põhikool. Vor põhia on Oläv takse 29. juuli lub Vormsi sa merealaga Lä biofäärikiirits aastal moodu tükiaitseala loodusmaasti loomulike pä ning haruldase

Jalgratas on Vormsiga tutvumiseks parim võimalus.

Saare läänesoas on tähistatud rattarada, mis väldib võimalusel kruusateed ning kulgeb mööda endist piirivalveraja ja metsateid. Põnevamate vaatamisväärsuste ja vaatluspaikvormide juures on teabestendid.

Praamiga saarele tulija astub Vormsile **Sviby sadamas.** Sadama- muul on ehitatud pärast 1932. a. Sviby küla tulekahju hiidaabiõõde korras. **Sviby küla Peace** tahu asub Vormsi kodukandiõhingu rajatud **talumuuseum**. Ligi 3 km pikkune Svibyst Rumpose viiv matkarada läbib ulatuslikku rannakarjamaad, kus niidutalud vaheldunud katastike a roolaikudega. Kui on õnne, võib kohtuda rebasega või näha metsikitse, külkpal on metsigiade tegutsemisjälgi.

Rumpo on ajalooline rannaküla. Külast viib poolsaare tippu ligi 3 km matkarada. Hullo lahe lähel ja madal rannikumeri on tihtis veelindude peasitsemis- ja rändepeatnupaik. Laiduded peatsevad kõhn- nokk-tuli, lisilhani, hahk, parõid, lokõkad, tiirud. Laidude kohal võib näha liuglemas merikotkaid. Erineva tihedusе ja vanusega kadastikega Rumpo poolsaar on ainulaadsete ja haruldaste tundrailmeliste ambõlikoosluste kasvuala. Ühtse on Vormsi saarelt tada üle 900 erineva puu, põõsa- ja rohtaimeliigi, millest ligi 60 looluvaid kaitset vajavate haruldaste hulka. Rannaalade luodelamiseks on Mäe talu kadakased karjamaal shoti mägiveised ning rannaalal eesti hobused; laidudel ja poolsaarel karjatatakse lambaid. Talvel rannast varutud roost, teeb Rumpo Mäe talu peremees rookatuseid.

Hullo on saare keskasula. Siin asuvad kool, lasteaed, kauplus ja postkontor. Saare ajaloost jutustavad 14. sajandil ehitatud Vormsi kirik ja rohkem kui 900 säilinud rüügiterasti ajaloolisel kalmistul. **Prästvilgi järv**, endine merelaguun, on muidekss suuvee

oma roogu kasvamud, kuid sinni säilitamud oma tähtsuse rannikumere kalade koelmu alana. Järve põhjaosas avanevad arvukad allikad; neist suurim Suurallikas, moodustab väikese järveõue. Allika jouresi viib matkarada järve põhjakaldal asuva vaatlustorni nini. Metsa servas asub omapärane Lubjakünkе e. Raviallikas. Mitmekesine on järve linnastik. Vormsi on koduks paljudele loomadele, sealhulgas ilvesele ja koprale; arvukad tegutsevad metsisiqu.

Saare keskosas asub 1604. a. rajatud **Suuremõisa varemed** ja mesuutavad ligi 150 aastast ajalooperioodi, mille õiheks osaks on arvukad kohtuprotsessid Vormsi roomi vahele tahupoegade ja põlma mõisniku Stackelbergi vahel. Nõõd ilmetu mõisaaeg oli omal ajal tuntud ja hästi kujundatud.

Keset kuusemetsa asub Huitbergi pasekõhm. Üle 400 miljoni aasta vanune e jää poolt silelaks lihvitud korallriff on tekkimud Ordoviitsiumi troopilises madalmeres eland loomakeste luhkkoladest. Samblavaibast vabadel kohtadel võib naha kivistunud koralle, stomatoporaate, trilobiite, brahiopoode, nammalloomi. Legend räägib, et künkasluistes koobastes elavad trollid.

ajal olid Saxby küla ümber ulatuslikud puisniidualad, millest osa on tänaseksit taastatud. Just saare läänesoa viljakamaad muldadel on hästi kasvamud rukis ja karrul.

Borrby on olnud ajalooliselt saare suurimaid külasid. Borrby rand on hea pelk nii lähtkändavale lindude vaatlusnetx kui ka talvituvate veelindude jälgimiseks. Kevadel ja sügisel väkrib tähelepanu valge- põsk-lagle

ning teiste metshanede läbirännе, sõglsed mnudavad nookuured põllod hallikс. Tavaliisemad tegutsejad madalas rannavees on kiivitaja, suurkoovitaja, merisiki, punajalg tüüder, hea õnne peale võib kohata nnaaskelnokka. Üldse on Vormsil kirja pandud 214 linnuliiki, neist peaitsejaid üle 150-ja talvitujaid. 40 liiki. Vormsi metsad on meri-korka peasgengjaks ja madalad rannikuveed toitumisalaks. Siin tegutsevad rabapesirik ja kas-

mate põldude kesket. Küla servas asusid tuulikud. Vormsi talus oli ehumaja ehitatud kõrvalhoonetest lahus, värvitud sagell kollaseks või punaseks. Küladele on iseloomulik viljapuude, eriti kirsi- ja ploomipuude rohkus, pirnipuu oli sageli majapunkis. Vormsi kodukandiõhingu korraldamisel ehitati 1999. a. Rãhbyase Vormsi tuulik.

Maastikuliselt omapärane rähkse karstiilmelise pinnase ja jäädrikke rahnuiande meenutavate puudejõa **Diby poolsaar** on rikas harudeste käpaliste poolest: bõlevdas loometsss kasvavad kuldking ja

valge tolmpea, poolsaare lubjarikkad niidud on kärbesõie, hariliku mugul-juure kasvuvalkа. Poolsaarel asuv madal roostumud Diby järv on sookurgede rändeegseka peatuspaigaks.

Saare idaranniku paikneved **Norrby** ja alumine ja ülemine tuletorn on ehitatud 1932. aastal. Norrby majakavahi Oskar Friebergi mälestuste läbi on kesmud Vormsi ajalugu.

Söderby küla on vormsilasse Maria Murmani kodu. Paljudel huvilistel on olnud voimalus näha tema käsitöödd ning kuulata teisre maktga ja vanu Vormsi laule. Saare idaosa lõvsasi põlluel ei ole vlja-kad, küladele andsid teatava jõuku se kahandu ja hoevarehus.

Hosby õle 100 hektari suurusel rannaalal võib näha rannaniidu taastamise tulemusi. Rannast svaneb vnade ulatuslikule niidule ja Voosi kurgele, õle väina paistavad Noarootsi poolsaar ja Haapsalu. Hosby niit on oluline veelindude rändeaegne kogunemiskoht.

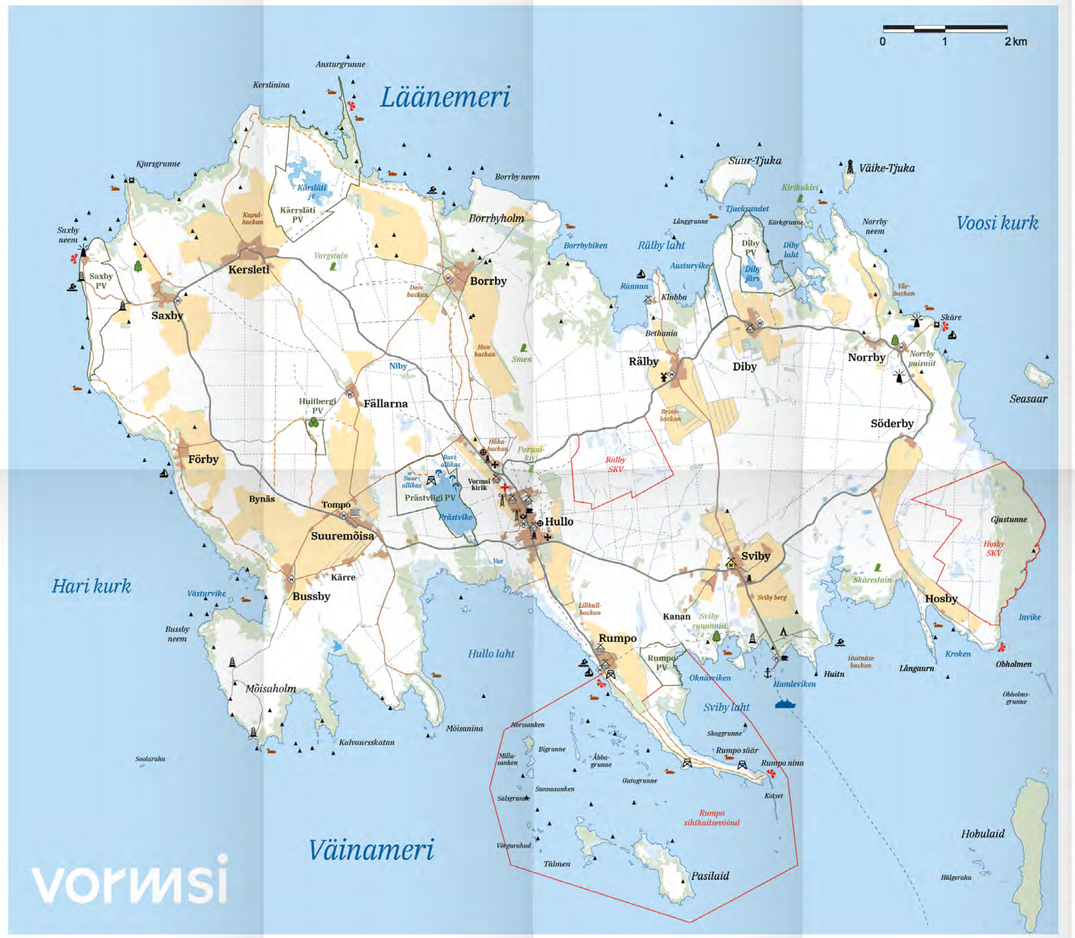

Leppemärgid
Legend

- Kõvakattega teed — *Paved roads*
- Kruusatee — *Gravel roads*
- Pinnasteed — *Dirt roads*
- Rada — *Path*
- Metsasiht — *Ride*
- Jalgrattaree/matkarada — *Bicycle/hiking path*
- Mets ja põõsastik — *Woodland*
- Rohumaa — *Grassland*
- Põld — *Arable land*
- Märgala — *Wetland*
- Asustus — *Settlement*

- Kirik, kalmistu, mälestusktivi — *Church, cemetery, memorial*
- Muuseum, tuulik, mälestusvaremed — *Museum, windmill, ruins of manor*
- Tuletorn, navremärk — *Lighthouse, landmaark*
- Sadam, paadisadam — *Harbour, small harbour*
- Piirivalvetorn, piirivalveühik — *Border guard tower, border guard building*
- Postkontor, mobiillimast, Wifi-levila — *Post office, GSM-mast, wifi*
- Puhkemaja, poodi/söögikoht, medpunkt — *Guesthouse, shop/snacks, medical aid*
- Telkimiskoht, ujumiskoht, ilutvaade — *Camping site, beach, scenic view*
- Vaatamisväärsus: elupaik, geoloogiline, allikas — *Natural place of interest, habitat, geological, spring*
- Rändrahn, kaitsealune rändrahn — *Erratic boulder, protected erratic boulder*
- Vaatlusplatvorm, hea linnuvaatlusplatvorm — *Site for bird watching*

Vormsi maastikukaitseala — *Vormsi landscape reserve*

- Sihtkaitsevöönd — *Special management zone*
- Piiranguvöönd — *Limited management zone*

Matkaja meelespea:

- Telkida ja tuld teha võid vaid selleks ettenähtud kohtadesl Lõkketegemisvõimalustega telkimiskoha leiad Svibys, meeldiva õõbimisvõimalusе külaliste- ja puhkemajadest. Vaata lisa *rule-vormsi.ee*
- Kuivadel suvekuudel, kui tuleoht on suur, võib Vormsi kohalik omavalitsus teatada metsade sulgemisest ja siis kehtib täielik metsadesse minеku keeld.
- Niitudel ja metsas võid kohata meie loodsue ainukest mürkmadu - rästikut. Rästikul on seljal iseloomulik tumedam sakiline pikvõõt. Kui oled rästikut märganud, liigu temast mõõda. Turvaline on kanda matka- saapaid. Vajadusel saab meditsiinilist aba Vormsi medõelt.
- Maastikukaitseala piires on kõik teed ja rajad päikesetõusust päikeseloojanguni
- Rähy rabas ja Hosby metsas on liikumine 15. veebruarist 31. juulini piiratud. Loodsue paremaks jälgimiseks on heaks abivahendiks binoklel, vihmasel aastaajal on rannas liikumiseks vajalikud kummikud. Rannas liikudes, sule alati karjaala väravad.
- Prügi ära jäta loodsuesse, vaid pane see seljakotti, vii koju või lähima prügimaja konteineriesse. Vormsil rakendatakse jäätmete ligiti kogumise süsteemi. Infot saad küsida Sviby rantalaosutusest, puhkemajadest, giidideb, loodushaitsekeskuse teabekeskusest ning vaadata kodulehelt internetis.

Hiking etiquette:

- Telkida ja tuld teha võid vaid selleks ettenähtud kohtadesl Lõkketegemisvõimalustega telkimiskoha leiad Svibys, meeldiva õõbimisvõimalusе külaliste- ja puhkemajadest. Vaata lisa *rule-vormsi.ee*
- Kuivadel suvekuudel, kui tuleoht on suur, võib Vormsi kohalik omavalitsus teatada metsade sulgemisest ja siis kehtib täielik metsadesse minеku keeld.
- Niitudel ja metsas võid kohata meie loodsue ainukest mürkmadu - rästikut. Rästikul on seljal iseloomulik tumedam sakiline pikvõõt.
- Maastikukaitseala piires on kõik teed ja rajad päikesetõusust päikeseloojanguni
- Telkida ja tuld teha võid vaid selleks ettenähtud kohtadesl Lõkketegemisvõimalustega telkimiskoha leiad Svibys, meeldiva õõbimisvõimalusе külaliste- ja puhkemajadest. Vaata lisa *rule-vormsi.ee*
- Kuivadel suvekuudel, kui tuleoht on suur, võib Vormsi kohalik omavalitsus teatada

Vormsi Kraam

Vormsi Kraam sildid

Hästi magus õuna ja ploomi moos

Rälby talu
2022

PRODUCED IN VORMSI
vormsi kra:m
TILLVERKAD PÅ ORMSÖ

Hästi kuiv koduvein

Rälby talu
2022

PRODUCED IN VORMSI
vormsi kra:m
TILLVERKAD PÅ ORMSÖ

Kodune singipitsa

Külmutatud
400 g

PRODUCED IN VORMSI
vormsi kra:m
TILLVERKAD PÅ ORMSÖ

L 08036

Rumpo mesi

750 g

PRODUCED IN VORMSI
vormsi kra:m
TILLVERKAD PÅ ORMSÖ

L 08036

Tehtud hoole ja armastusega.

Säilitada jahedas ja päikese eest varjatult

Valmistaja:
Eesnimi Perekonnanimi mesindustalu, Küla nimi,
Vormsi vald, Läänemaa
Tel: +372 4666 47774

Parim enne:
Märts 2023

Tehtud hoole ja armastusega.

Säilitada jahedas ja päikese eest varjatult

Valmistaja:
Eesnimi Perekonnanimi mesindustalu, Küla nimi,
Vormsi vald, Läänemaa
Tel: +372 4666 47774

Parim enne: vaata kaanelt

Koostisosad: nisujahu, tomatipüree, vesi, keedusink 10 % (sealiha, vesi, glükoos, sool, stabilisaatorid: E451, E450; antioksüdandid: naatriumaskorbaat, askorbiinhape; suitsu lõhna-ja maitseaine, säilitusaine: E250), mozzarella-juust (6 %), sibul, rapsiõli, sool, suhkur, pärm, nisutärklis, maitsetaimed.

Säilitamine: sügavkülmikus temp. -18 °C või alla selle kuni pakendil näidatud „parim enne“ tähtpäevani; NB! Pärast sulatamist uuesti mitte külmutada.

Valmistamine: Eelsoojenda ahi 200 °C kraadini. Aseta toode küpsetuspannile ilma pakendita. Küpseta 10–12 min. Mitte valmis--tada mikrolaineahjus.

Toitumisalane teave	100 g kohta	Portsjoni (200 g) kohta
Energiasisaldus	877 kJ / 210 kcal	1754 kJ / 420 kcal
Rasvad, millest küllastunud rasvhapped	6,3 g 2,1 g	12,6 g 4,2 g
Süsivesikud, millest suhkrud	29,4 g 2,5 g	58,8 g 5 g
Valgud	8,2 g	16,4 g
Sool	1,1 g	2,2 g

Valmistaja: Pitsavabrik OÜ,
Jahu tn 13, 48307 Jõgeva

Parim enne: 08.2019 lõppu

vormsikraam.ee

1 234567 890128 >

Korjatud armastusega
Vormsi õitelt

Säilitada jahedas ja päikese eest varjatult

Valmistaja:
Eesnimi Perekonnanimi mesindustalu,
Küla nimi,
Vormsi vald, Läänemaa
Tel: +372 4666 47774

Parim enne: vaata kaanelt

vormsikraam.ee

1 234567 890128 >

Vormsi meened – postkaardid

üldilme

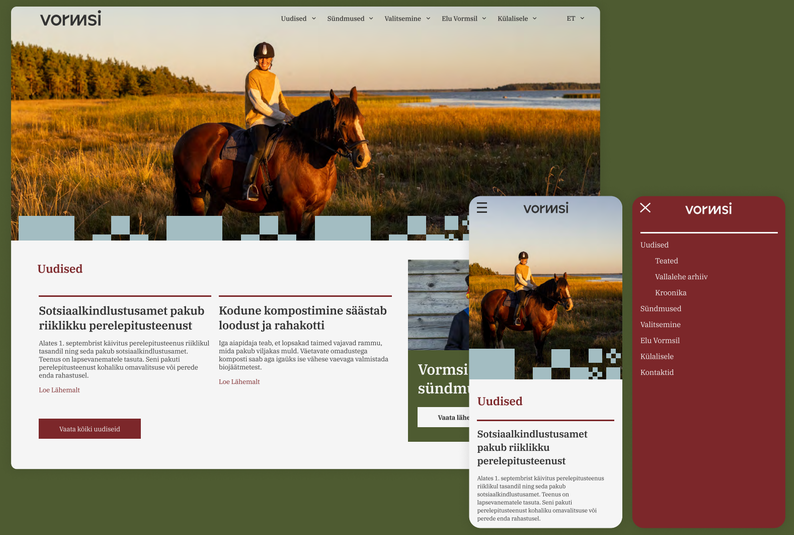
vormsi
Uudised
Sündmused
Valitsemine
Elu Vormsil
Külalisele
ET
Uudised
Sotsiaalkindlustusamet pakub riiklikku perelepitusteenust
Alates 1. septembrist käivitus perelepitusteenus riiklikul tasandil ning seda pakub sotsiaalkindlustusamet. Teenus on lapsevanematele tasuta. Seni pakuti perelepitusteenust kohaliku omavalitsuse või perede enda rahastusel.
Loe Lähemalt
Kodune kompostimine säästab loodust ja rahakotti
Iga aiapidaja teab, et lopsakad taimed vajavad rammu, mida pakub väljakas muld. Väetavate omadustega komposti saab aga igaüks ise vähese vaevaga valmistada biojäätmetest.
Loe Lähemalt
Vaata kõiki uudiseid

vormsi
Uudised
Sotsiaalkindlustusamet pakub riiklikku perelepitusteenust
Alates 1. septembrist käivitus perelepitusteenus riiklikul tasandil ning seda pakub sotsiaalkindlustusamet. Teenus on lapsevanematele tasuta. Seni pakuti perelepitusteenust kohaliku omavalitsuse või perede enda rahastusel.

vormsi
Uudised
Teated
Vallalehe arhiiv
Kroonika
Sündmused
Valitsemine
Elu Vormsil
Külalisele
Kontaktid

Hästi kuiv kodune õunavein
Rälby talu
2022

vormsi
jaanituli
Sviby rannaalal
23.06. kell 21.00
Jaanitule süütamine kell 22.30
Teatrietendus Vahuküla näitegrupilt "Retropuhkus." Elav muusika esinejalt, retrodisko ja muusikaline viktoriin
Igal täistunnil kell 22-02 toimub bussiühendus Hullo ja Sviby vahel
vormsi.ee

Hästi magus õunamoos
Rälby talu
2022
PRODUCED IN VORMSI
vormsi kraam

vormsi

vormsi

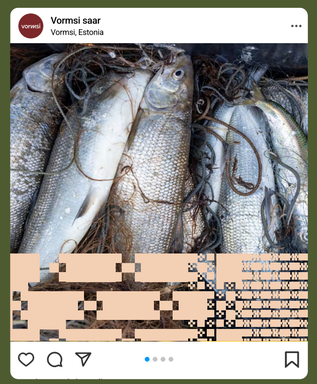
Vormsi saar
Vormsi, Estonia

Vormsi saar
Vormsi, Estonia
19. oktoober igakuine taluturg Hullos

EST SWE ENG
vormsi kaart
Kaart • Kultuur • Loodus
Karta • Art • Natur
Map • Heritage • Nature
Tere Vormsi külastajale
Information för besökare
For visitors

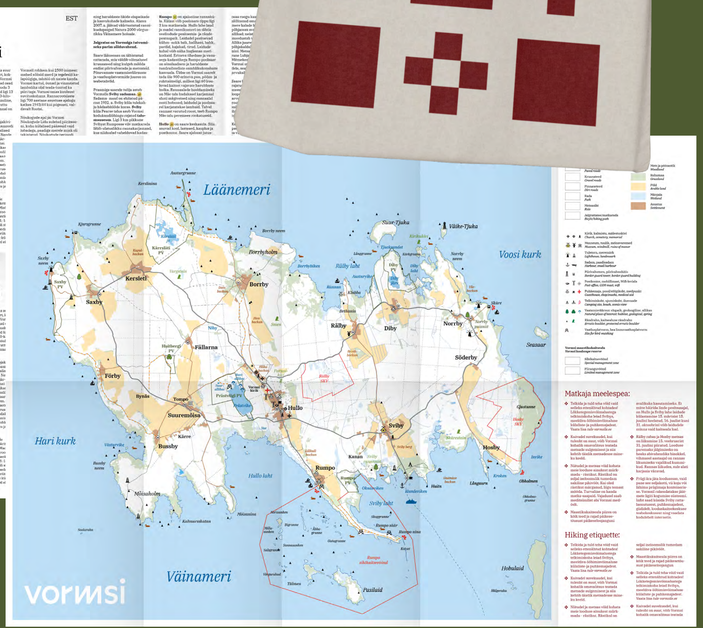
EST
Vormsi
Ormsö
Läänemeri
Voosi kurk
Hari kurk
Väinameri
Matkaja meeleispea:
Hiking etiquette:
vormsi

aitäh!